NATIONAL LIBRARY 56231
GENERAL ACQUISITIONS SECTION
OTAWA. ONT.
K1A ON4

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ✆ Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $20.00, 6 k. $11.00, 3 k. $7.00. USA-sse: 1 a. $21.00, 6 k. 11.50, 3 k. $7.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $10.50, 6 k. $5.25.

Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber 35¢. Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.50, tekstis $3.25, kuulutuste küljel $3.00.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ✆ Tel. 466-0951

— ☆ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ☆ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 5 (1408) 1977 REEDEL, 4. VEEBRUARIL — FRIDAY, FEBRUARY 4 XXVIII aastakäik

LOOTUSE KAOTUS OLEKS SUURIM KAOTUS

„Kodumaa kaotus oli suur kaotus, kuid lootuse kaotus oleks veel suurem", ütles mag. Raimond Piirvee Toronto Eesti Võitlejate Ühingu 24-nda aastapäeva tähistamise kokkutulekul Eesti Majas möödunud laupäeval kahesaja osavõtjale — võitlejatele ja nende külalistele. Külaliste hulgas viibis aupeakonsul Ilmar Heinsoo abikaasaga ning Ülemaailmse Balti Veteranide Liidu president S. Jakubaitis ja Kanada Balti Võitlejate Ühingute Liidu esimees E. Ozolins abikaasadega.

Peolisi Toronto Eesti Võitlejate Ühingu aastapäeva tähistamisel Eesti Majas. Esireas, vasakult — E. V. aupeakonsul I. Heinsoo, W. Pent, TEVÜ esimees K. Tori. Teises lauas — pr. Kasemets ja A. Kasemets, TEVÜ juhatuse liikmed J. Luik, A. Sumberg ja H. Mandel. All, ees — J. Herma, pr. Leps, pr. Tamm, kuldmärgi saaja E. Herma ja TEVÜ juhatuse liige M. Niinvee. Foto — S. Preem

Tervituse külalistele ja kaasvõitlejatele ütles TEVÜ esimees Kalju Tori mainides, et eesti sõdur on ausat võitlust pidanud oma rahva anastajate vastu ja see võitlus kestab edasi. Ta tegi teatavaks, et

võitlejate kuldrinnamärgiga on vääristatud kaasvõitleja Evald Herma

ja palus Teenetemärgi Komitee esimeest kol. A. Tomanderi Teenetemärk üle anda. Kol. Tomander, märki üleandes kandis ka ette TEVÜ juhatuse ja revisjoni komisjoni motiveeritud ettepaneku, milles öeldud, et Evald Herma on TEVÜ asutamisest alates olnud Ühingu liige ning on heatahtlikult ja auväärselt kaasa aidanud Ühingu tegevusele Eesti iseseisvuse mõtte kandjana.

Tervituste osas esimesena sai sõna aupeakonsul Ilmar Heinsoo, kes ütles, et tänane traditsiooniline aastapäeva kokkutulek on enam kui koosviibimine. Sellel on sügav ja kaugeleulatavam mõte — meenutada võitlusi ja truid eesti sõjamehi ning kinnitada, et meie riigi ja rahva nimel tuleb kõrgel hoida mõte ja nõue — Eesti iseseisvus.

Hiljuti ellukutsutud Ülemaailmse Balti Veteranide Liidu president S. Jakubaitis ja Balti Võitlejate Ühingute Liit Kanadas esimees E. Ozolins oma tervitustes rõhutasid, et üksikult oleme kõik osa oma rahvast, kes igaüks peab hoidma oma rahvust, viima need mõtted noortesse ja esitama nõudeid oma kodumaa vabadusele ja iseseisvusele. Kui teeme

(Järg lk. 3)

August Mälk, Artur Adsoni kolleeg ja naaber paguluses, ütleb puusärgi juures järelhüüde Välismaiste Kirjanike Liidu nimel. (Foto Lepper)

Erakorraline seisukord USA-s

Erakorralise külmalaine ja kohutava lumetormi tõttu kuulutati välja president J. Carteri poolt mitmes USA põhjapoolses osariigis, nagu New York, Pennsylvania, erakorraline seisukord ja rahvuskaardi üksused saadeti Buffalo piirkonda hädaabi töödele. Ühes maanteel lumme jäänud autos leiti 7 surnuks külmanud inimest. Üle miljoni inimese jäid energia puudusel tööta ja paljud elumajad on gaasi ja õli puudusel kütteta.

VÕRUMAA LAULIK SÄNGITATI ROOTSI MULDA

STOKHOLM (EPL) Rasked tinahallid lumepilved rippusid „eestlaste linnaosa" Hägersteni Ilmutuse kiriku kohal, kui kellalöögid kuulutasid Sänna trubaduuri, armastatud ja lugupeetud kirjanik Artur Adsoni, matusetalituse algust, esmaspäeval, 24. jaanuaril 1977, kell üks päeval.

Altari ees seisis heledast tammepuust roosidega ehitud kirst, mille ümber 3-pikaasa Marie Underi, lähemate omaste, sõprade ja organisatsioonide pärjad — paljud nendest ehitud sini-must-valgete lintidega. Paljuütlev oli abikaasa Marie Underi pärg kirstu ees. Sinimustvalgetele lintidele oli asetatud kiri: „Minu armsale Marie".

Matusetalituse ja mälestuskõne kadunule pidas koguduse õpetaja Artur Kõdar, viiulisoolodega esines Alfred Pisuke, kes mängis Bachi „Aaria" ja Arthur Kapi „Viimne Piht".

Järelhüüdeid oli seitsmelt isikult, kes esindasid järgnevaid organisatsioone: August Mälk — Välismaine Eesti Kirjanike Liit, Valter Soo — Rootsi Eestlaste Esindus, Heinrich Mark — Eesti Komitee, Juhan Kokla — Vabade Eesti Ajakirjanike Ühing, Leonid Laid — Eesti Kultuuri Koondis. Vanade estoonlaste nimel kõneles näitleja Mare Leet ja Eesti Keele ja Kirjanduse Instituudi poolt filolic. Paul Laan. Viimane oli ka matuse üldkorraldaja.

Kadunu abikaasa, Marie Under, kes on Vårbergi pikaaja-ravi haiglas, ei saanud matusest osa võtta oma tervisliku olukorra tõttu. Samuti ei saanud tervislikel põhjustel Lääne-Saksamaalt kohale sõita Marie Underi noorem tütar Dagmar oma mehe kirikuõpetaja Hermann Stockiga.

Kohal oli aga vanem tütar Hedda Hacker koos sugulaste Leida ja Oskar Kuusmaga.

Teiste leinaliste hulgas, kelle arv ulatus 150-nele, märkas meie avaliku elu kultuuri- ja teaduse inimesi, organisatsioonide ja ajakirjanduse esindajaid ning kirjanduse sõpru.

Pärast matuseliste ühiselt lauldud „Ma olen võidu saanud ja jõudnud rahule..." pidas õpetaja Artur Kõdar matusekõne, mille motoks oli Taaveti Laul 89:14—15. „Sinul on väge käsivars, tugev on sinu käsi... õigus ja õiglus on su aujärje alus: heldus ja tõde käivad su palge ees."

ERKÜ esimees üritas kokkusaamist Carteriga

NEW YORK (M. E.) — President J. E. Carteri ametisse vannutamise eel saatis E. Rahvuskomitee esimees I. Pleer Valgesse Majja kirja, milles ta taotles tema kui USA eestlaste esindaja vastuvõtmist. Presidendi assistent F. Voorde, kes on direktor vastuvõttude kavandamise alal teatas I. Pleerile, et praegusel üleminekuajastul, kus president pingeliselt rakendunud, ei ole see võimalik Küll aga hoolitsetakse meeleldi selle eest, et kui soovitakse presidendile saata ettepanekuid ja ideid — siis esitatakse need edasi vastavatele ametiisikutele kaalumiseks.

Kolm päeva enne presidentide ametivahetust teatas pres. G. Fordi hariduse, hoolekande ja tervishoiu alade minister D. Mathews I. Pleerile, et I. Pleer on president G. Fordi otsusega kinnitatud 15-liikmelise „Vähemusrahvuste .. (etnilise) .. kultuuri uurimiskomisjoni" liikmeks kuni 31. augustini 1979. a. Komisjonile kuuluvad ka vastavaalaste toetussummade küsimused, lepingud hariduslike organisatsioonidega hariduslike probleemides j.m.

ERKÜ esimees I. Pleer võttis ühtlasi äsja üle ka Balti Maailmanõukogu juhtimise, kuna see läks rotatsiooni korras eestlaste administreerimisele. Läinud aastal juhtis nõukogu tööd leedulaste nimel dr. J. Valiunas. Vastav üleandmise koosolek toimus neil päevil New Yorgi Eesti Majas. Eestlasist võtsid sellest osa veel A. Anderson, H. Raudsepp, E. Vallaste ja P. Saar. Koosolekul arutati Helsingi konverentsi ja seliele nüüd järgneva Belgradi konverentsi küsimusi, samuti ka balti rahvastele suunatud „sõjakurjategijate" j.t. küsimusi, millele järgnes ühine õhtueine.

Uue presidendi ametisse vannutamise pidustusist võttis ametlikult diplomaatilise korpuse koosseisus osa Eesti Vabariigi esindajana peakonsul k.t. saadiku ülesannetes Ernst Jaakson abikaasaga. Nii president kui ta abikaasa märkisid neile Valge Maja vastuvõtul, et presidendi abikaasa vend on abielus eestlannaga. USA First Lady lisas veel, et ta vennanaine on temale kinkinud eesti kokaraamatu. Diplomaatkond kohtas eraldi ka abipresidendi W. Mondale'i ja uue välisministri Cyrus Vance'ga.

1. Kunstinäitus — Valik graafikat

ABEL LEE, MARGUS LEE, JAAN PÕLDAAS, OTTO PAJU, JAAN REITAV, PEETER SEPP, RUTT TULVING, AGATE VEEBER.

Avatud 9—9, laup. 9—5. 1.—28. veebr.

LAUDKONNAVESTLUS ja AVAMINE
teisip., 8. veebr. kell 8 õhtul

Personal Concepts and Methods — JAAN PÕLDAAS
Traditional Printmaking Technics — RUTT TULVING
Art for People with more Taste and Money — PEETER SEPP
Collecting Art — EDA SEPP

RICHVIEW PUBLIC LIBRARY, 1806 Islington Ave.
(1 blokk Eglintonist põhjapool)

2. Noortekooride laulupäev

ESTO-ATLANTIS, HAMILTONI HELLETAJAD, TORONTO VANEMGAIDIDE KOOR, PEETRI KOGUDUSE NOORTEKOOR „LOOTUS", VANA-ANDRESE KOGUDUSE NOORTEKOOR, SEGAKOOR „LEELO"

Avab: aupeakonsul ILMAR HEINSOO
Laupäeval, 12. veebr. kell 7 õhtul
ST. LAWRENCE CENTRE, TOWN HALL
Pääsmed: $5.00, õpilased $3.00.
Eelmüük: Eesti Abistamiskomitees

3. Eesti Kunstide Keskuse päev

„PORTREESID KAASMAALASTEST" — VELLO MUIKMA FOTOPORTREEDE SARI, FOTOVÕISTLUS, LAUDKONNAVESTLUS, MUUSIKALISI ETTEKANDEID, DIAPOSITIIVIDE PROGRAMME, HELMI BETLEM'i PORTREE AVAMINE.

Pühapäeval, 13. veebr., 12—8 õhtul
TARTU COLLEGE

T. E. Maja
neljap., 10. veebruaril kl. 7.30
ÜLE KESKEA IV
„Mida teha vaba ajaga"
— prof. dr. Jüri Daniel
Panel:
Eva ja Priidu Mann Trentonist
Malle Laansoo

EELK PEETRI KOGUDUS TORONTOS
Musica Divina ja Musica Viva
KONTSERT
pühapäeval, 13. veebruaril kell 4 p.l. Peetri kirikus
Koor ja orkester LEMBIT AVESSONI juhatusel,
klaverisolist TIINA MITT
Pääsmeks kirikukorjandus

VANA-ANDRESE KIRIKUS
pühapäeval, 13. veebruaril kell 4 p.l.
KONTSERT-JUMALATEENISTUS
laulab noortekoor ESTO-ATLANTIS New Yorgist,
juhatab M. DUESBERG-ROOS.
Pärast kontserti kohvi all saalis

EKN väliskomisjoni korraldusel
pühapäeval, 6. veebruaril kell 4 p.l. Eesti Maja väikses saalis
EKN KÕNEKOOSOLEK
Kõnelevad:
EKN väliskomisjoni esimees LAAS LEIVAT — Avasõna
PEETER MÖLDRE (Montreal): Olukord Quebecis ja selle tagapõhi.
HARALD RAUDSEPP (New York):
Mida on meil oodata USA uuelt valitsuselt?
Ettekandeile järgnevad läbirääkimised.
Lõppsõna — EKN esimees UDO PETERSOO

Eesti Vabariigi
59. Aastapäeva pidulik
KONTSERT-AKTUS
Pühapäeval, 27. veebruaril 1977. a.
algusega kell 4 p.l. Toronto Ülikooli aulas (Convocation Hall)
King's College Rd.
TORONTO EESTI SELTS

VAJAME AKTIIVSUST OTTAWAS

„Helsingi deklaratsioon ei täitnud lootusi", konstateeriti hiljuti Eesti Majas toimunud kolme Balti rahvusgrupi ning parlamendiliikmete Martin O'Connell'i, Aideen Nicholson'i ja Chas L. Caccia vahel toimunud kokkusaamisel. Martin O'Connel'il, kes on olnud keskvalitsuse üks ministreid, oli küsimus täiesti selge, et Helsingi kokkulepet ei ole peetud vastasleerist ja ta vaatas teatud pessimismiga vastu ka järgnevale konverentsile Belgradis.

Nagu selgus, mõttevabadust ja kodanlikke vabadusi taotlevate isikute tagakiusamine punases orbiidis on ainult kasvamas ja raudeesriide taguste maade elanikel ei ole oma omastega ühinemine vabas maailmas muutnud sugugi kergemaks, vaid otse vastupidi. Aastate 1968—70 vahel on okupeeritud Eestist ümberasumise teel pääsenud vabadusse keskmiselt ainult 4 inimest aastas ja 1971—75 ainult 5 inimest aastas. Kui see arv on nüüd vähenemas veelgi, siis tuleb konstateerida, et ümberasumise ja omaste ühendamise võimalus on lakkamas täiesti.

Võib olla ei tule olukorra halvenemist panna ainult N. Liidu arvele, kes ajab aktiivset välispoliitikat ja on väljaspool eesriiet alati ofensiivis ja seespool eesriiet alati defensiivis, kas tal seda tarvis on või mitte. Helsingi leppe läänepoolsed osavõtjad, kuid eriti Kanada, on passiivsed omas välispoliitikas ja see kehtib ka suhtumisse Helsingi leppe täitumisse. Nii elabki läänemaailm ja Kanada omaltpoolt midagi ette võtmata päevast päeva ja konverentsist konverentsini. Kas neid konverentse peetakse üks, kaks või kümme, see ei muuda olukorda enne kui omaltpoolt aktiivsust näidatakse.

Ottawas just nagu ei võeta üldse teatavaks, et on tegemist kahe eksisteeriva olukorraga: 1) Vaba läbikäimise põhimõte läbi raudeesriide on vastastikku alla kirjutatud ja mõlemalt poolt omale kohustused võetud ja 2) Nende perekonnaliikmete arv, kellel on õigus sugulusvahekorra alusel ühinemist otsida, väheneb järjest surma läbi, kuni lõpuks ei olegi neid, kes sel alusel N. Liidust ja satelliitidest väljapääsu otsivad.

Keskvalitsuse passiivsus on jätnud algatuse ja teostuse täielikult üksikisikuile, kes igaüks eraldi neid küsimusi püüavad lahendada ja keskvalitsus isegi ei tea, paljuks on nõukogude sõelast läbi pääsenud ja paljuks on neist läbi kukkunud ja miks. Tavaliseks põhjuseks N. Liidu poolt väljasõidu äraütlemiseks on ebamäärane ja mittemidagi ütlev: „ebaoluline". On selge, et Moskval on lihtne ilma igasuguse piinlikkuseta üksikisikute taotlusi lihtsalt tagasi lükata, sest aru pärida ei ole kelleltki.

Sellest tulenebki, et Helsingi kokkuleppe klausleid tuleb ka siitpoolt aktiviseerida organiseeritult ja riigivõimu poolt. Meie arvates ei peaks külastus- ja immigratsioonikutsed Kanadast minema otseselt omastelt omastele, vaid läbi eribüroo Ottawa keskvalitsuse juures koos viisade ja valitsuse toetusega näidates, et kutse on oluline ja see on taotletud Helsingi kokkuleppe aluseil ja paragrahvidel.

See moodus annab keskvalitsusele täpse ülevaate selle kohta, kuidas N. Liidus ja satelliitides täidetakse Helsingis omale võetud kohustusi, kuid annab ka valitsusele arupärimise võimaluse, miks neid kutseid nõukogude poolt on ignoreeritud. See seab nõukogude maad ühtlasi otseselt ka avalikkuse ette ja pole põhjust arvata, et seal ollakse totaalsed barbarid, kes siitpoolset avalikkust püüaks surnuks ignoreerida. Need küsimused on paljudele indiviididele siin otse elulise küsimusega ja nende küsimuste taga ei peitu mingit poliitikat.

Seepärast julgeme keskvalitsusele Ottawas teha kindla ettepaneku, et omaste vahendamist teostav büroo kutsutakse ellu koheselt ja et see ei muutuks järjekordseks „red tape'i" bürokraatiaks ja omakordseks viivitusasutiseks. See büroo peab olema aktiivne ja siin elunevate Euroopa inimeste elulisi vajadusi mõistev ja aktiivselt lahendada. Kui see teostub, võiksime öelda, et Kanada välispoliitika on tõeliselt astunud ühe väikse sammu lähemale aktiivsele välispoliitikale ja seda vähemalt Helsingi kokkuleppe küsimuste osas. Sarnase rakenduse kaudu muutuvad efektiivsemaks ka riikidevahelised kokkutulekud, sest on käsitada kindlad andmed ja materjalid nendes küsimustes.

Asjaolu, et N. Liit ja tema satelliidid on Helsingi kokkuleppele rahvusvahelisel pinnal alla kirjutanud on muutnud need küsimused rahvusvaheliseks ja on välja toonud lepet ignoreerida püüdvate maade „sisekküsimuste" orbiidist. Kui N. Liit neid endiselt püüab käsitada oma sisekküsimustena, siis tuleb Helsingi kokkuleppe terves ulatuses otseselt üles ütelda, kui tegelikult täitmist mitteleidev. Ka see viimane samm muudaks läänemaade riikide välispoliitika aktiivseks.

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage
TORONTO EESTI ÜHISPANGA
madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD ..... 10 % aastas
Intressid arvestatakse veerandaasta viisi laenud on lahtised
PERSONAALLAENUD:
Teise hüpoteegi kindlustusel ..... 10.8% aastas
Tarbelaenud (autolaenud jne.) ..... 10.2% aastas
Personaallaenud on laenuvõtja surma ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10,000.00 ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD

AKTUAALSEL TEEMAL

PRESIDENT CARTERI ADMINISTRATSIOON HAKKAS TÖÖLE

USA lõunaosariikidest pärit president ja tema lõunamaalase temperamendiga uus administratsioon asus täie hooga oma töö juurde. Valgesse Majja saabus vastne meeskond ja maailma suurema ja võimsama riigi juhtkonda uus võitlusvaim. Härjal püütakse kohe haarata sarvist ja selleks tuuritab abipresident Valter Mondale presidendi emissarina USA Euroopa liitlaste juures ja Jaapanis. Välisminister Cyrus Vance ruttab Lähis-Itta juute ja araablasi rahustama ning presidendi 9-sa aastane tütar Amy saadeti Washingtoni Stevensoni mustadest lastest enamusega algkooli. Erakordne külm ilm põhjustas kütteainete kriisi ja selle olukorra lahendamiseks anti eriseadus. Seisavad ees kohtumised Kanada peaministri P. E, Trudeauga ja Mehhiko presidendiga.

See on üle hulga aja esmakordne juhus, kui Valgesse Majja asub president USA lõunaosariikidest, kuna tavaliselt valitakse presidendid USA põhjariikidest. See tõik juba ise-enesest toob USA maailmariigi juhtimise täielikult uut ja värsket vaimu ja presidendi lõunaosariigi töökaaslastega kiiremat elutempot. Ameerika Ühendriikides on ju saagi süsteem ja uus president tuleb uue vahtkonna ja oma uute inimestega.

Seni on J. Carteri ametikohtade täitmisel juhtunud vaid üks kahetsusväärne äpardus. J. Carter vallandas Välisluure agentuuri CIA direktori Kelly, kuigi tema lepinguaeg ei olnud veel täis. Kuid J. Carteri poolt määratud uue CIA direktori T. Sorenseniga juhtus pahandus. T. Sorensen kuulus J. F. Kennedy lähemasse Valge Maja juhtkonda, kuid teda peetakse väga liberaalseks meheks, sest Valgest Majast lahkudes viis ta omavoliliselt kaasa rohkesti saladokumente, mida kasutas J. F. Kennedy kohta raamatu kirjutamiseks. Ta hoidis ka kõrvale omal ajal sõjaväeteenistusest. Senat ei kinnitanud tema kandidatuuri, sest tal puudusid igasugused kogemused välisluure organisatsiooni juhtimiseks.

Vahtkonnavahetus USA administratsioonis toimub maailmapoliitiliselt väga põneval ajal. Selles on võite ja kaotusi. N. Liidu sõjamasina ülesehitamine häirib USA liitlasi üheltpoolt ja teiselt poolt on vajalik pidurdada inflatsiooni ja püüda korrastada vaba maailma juhtivate riikide majandust. Sellel pinnal on hetkel mitmeid soodsaid momente. N. Liidus ja tema osariikide keskel toimuvad üldised isikuvabaduste ja Helsingi lepingu täitmise nõudmised.

Hiljuti N. Liidust Tshiili kommunistliku partei juhi Corvalani vastu väljavahetatud üks N. Vene dissidente V. Bukovski märkis, et vastupanuliikumine ja rahulolematus Kremli praeguste vananenud uusstalinistidest juhtkonna vastu suureneb. Poolas toimusid suured töölisrahutused ja neid suruti maha metsikute vastulöökidega. Tshehhis esitati hiljuti nn. Vabadusdeklaratsioon nr. 77, millele 300 Tshehhi juhtivat isikut alla kirjutasid. Kus nõuti Helsingi leppe ja põhiseadusega kindlustatud kodanike õiguste ausat rakendamist. Praegu käivad Tshehhis ja mujal satelliitide juures vastupanuliikujate rahustamised ja vangistamised. Rahutu olukord ja isegi kolme lõhkepommi lõhkemine Moskva allmaaraudteel annab J. Carteri administratsioonile vähekene hingamisruumi. Moskva püüab sundida peale senise detente pikendamist ja SALT relvade kokkuleppe pikendamist, kuid vahepealsed sündmused ja rahutused Kremli vananenud juhtkonna vastu sunnivad neid tagasihoidlikkusele. J. Carteri Poola päritoluga välispoliitiline nõuandja professor Z. Brezinski puhastas USA välisministeeriumist juba välja kurikuulsa H. Kissingeri Ida-Euroopa osakonna juhi Sonnenfeldi, kes sai kuulsaks oma väitega, et Ida-Euroopa peab jääma N. Liidule.

J. Carteri emissar abipresident Valter Mondale tuuritab Euroopas ja Jaapanis. Tema ülesandeks on Brüsselis, Amsterdamis, Berliinis, Roomas, Londonis ja Pariisis müüa J. Carteri uut välispoliitikat ja kinnitada ka Jaapanile Tokios, et Washington ei ole oma seniseid liitlasi unustanud. V. Mondale külaskäik oli teretulnud ja teda võeti kõikjal väga pidulikult vastu. Ta peab leidma ka teid, kuidas üldist tööpuudust vähendada ja inflatsiooni peatada. Selleks on rõõmustavaks nähtuseks, et OPECI maailma õlikartelli riigid on õlihinna tõstmise küsimuses kahes leeris. Saudi Araabia ja mitmed tema liitlased tõstsid õlihinda ainult 5% võrra, kuna teised õliriigid tõstsid 1. jaan. 1977. a. 10% ja ähvardavad 1. juulist tõsta 15% võrra. Selle tõttu müüakse kallist ja odavat õli. Kuna kallist õli keegi ei osta, siis ollakse sunnitud õli müüma odavamalt, mis on Euroopa tööstusele suureks toetuseks.

Lähis-Ida tülikoldele ruttab uus välisminister Cyrus Vance. Raske olukord tekkis sellega, et Süüria on nüüd ka Liibanonis peremees ja Süüria ning Egiptus avaldasid ühise kommunikee ja nõudsid ühiselt Palestiina riigi loomist Jordaania läänekaldale ja nõuavad, et Iisrael lahkuks okupeeritud araablaste territooriumilt. Kuid Egiptuses tekkisid vahepeal suured rahutused ja president A. Sadati käed on praegu seotud, et oma riigis sisemist rahu ja korda kindlustada. Teiseltpoolt on sisemisi rahutusi ka Iisraelis, kuna seal on praegu ajutine valitsus ja valimised on ukse ees. Lähis-Itta läheb ka Liitunud rahvaste organisatsiooni peasekretär K. Waldheim, et luua seal korda ja rahu. Lähis-Ida küsimuste lahendamiseks toimub Genfi konverents.

Rodeesias tekkis uus olukord, sest Genfi konverents ei suutnud Rodeesia küsimust lahendada ja Rodeesia peaminister Ian Smitd teatas, et H. Kissingeri plaan on heidetud kõrvale ning mingit võimu üleandmist 2-he aasta jooksul mustadele ei tule. Sellest näib tekkivat täiesti uus olukord ja võibolla ei loovutata Aafrika lõunaosa Moskva poolt juhitud kommunistidele.

Uut administratsiooni ootavad veel Panama küsimuse lahendamine ja Hiinaga vahekordade uuendamine ning rohked sisepoliitilised küsimused. P. E. Trudeau ja Mehhiko president lähevad Washingtoni külla.

Eelöeldu taustal võib märkida, et uus J. Carteri administratsioon on asunud julgesti ja uue hooga oma ulatuslikkude ülesannete juurde. Näib, et neil on palju head tahet ja rohkesti energiat. Tuleks ainult loota ja soovida neile kõige paremat.

AJK

RAHULOLEMATUS RAUDEESRIIDE TAGA TEEB MURET SEALSETELE VALITSUSTELE

Nädalapäevad tagasi korraldas KGB Moskvas suurema haarangu ja teostas läbiotsimisi tuntud teisitimõtlejate (dissidents) korterites, kes pidid kuuluma ühte aktiivsesse, inimõiguste eest võitlevasse organisatsiooni. Arreteeritute seas Alek Grinzburg, kelle korterist viidi ära 525 dollari väärtuses Lääne-Saksamaa raha ja mõned ameerika dollarid. Välisraha omamine N. Liidus on suur riiklik kuritegu. Juri Orlovi korterist „leiti" ameerika dollareid, pornograafilisi ülesvõtteid ja üks illegaalne laskeriist. Pärast ülekuulamise alt vabanemist seletas J. Orlov välismaa ajakirjanikele, et temal ei olnud mingit tegemist nende esemetega. Need olid sinna toimetatud KGB agentide poolt ja hiljem konfiskeeritud kui süüdistavad asitõendid.

Samal ajal teostati mitmeid läbiotsimisi ja arreteerimisi ka Leningradis. Arreteeritute seas oli luuletaja Yedia Voznesenskaja ja Vladimir Borisov. Viimane oli paigutatud vaimuhaiglasse „ravile". Läbiotsimisi ja arreteerimisi on teostatud ka teistes linnades, sideme pidamise pärast inimõiguste eest võitlejatega Moskvas.

Teistest kommunistlikest maadest tulevad samasugused teated läbiotsimiste ja arreteerimiste kohta. Esikohal on Tshehhoslovakkia kus kommunistliku diktatuuri vastased on koondunud inimõiguste eest võitlevatesse organisatsioonidesse. Viimaste poolt koostati ning toimetati vabasse maailma 300 allkirjaga eriline manifest „Charter 77", kus kirjeldatakse Tshehhoslovakkias valitsevat kommunistlikku terrorit ja nõutakse inimõiguste taastamist.

See manifest äratas vabas maailmas suurt tähelepanu, kuid ühtlasi vallandas Tshehhoslovakkias tugeva protesti sealse kõva korra pooldajate seas. Süüdistati isegi kommunistliku partei peasekretäri Gustav Husak'it, et tema ei ole olnud küllalt karm teisitimõtlejate karistamisel. Ametlik ajakirjandus hakkas materdama manifesti koostajaid ning sellele allakirjutajaid, kui kommunistliku korra reetureid ja reaktsioonilisi degenerante, keda tuleb karistada karmilt.

Järgnesid läbiotsimised ja haarangud julgeolekupolitsei poolt. Arreteeriti hulgaliselt neid, kes olid väljasaadetud manifestile alla kirjutanud. Viimaste seas olid mitmed endise partei peasekretäri Milan Dubeck'i kaastöölised ja sõbrad, nagu Juri Hajek, kirjanikud Vaclav Havel ja Ludvik Vaculik ja näitekirjanik Pavel Kohout.

Nagu nähtub on N. Liidus ja Tshehhoslovakkias inimõiguste eest võitlejate ridades palju haritlasi, kellel suur populaarsus rahva seas. Selle tõttu on raskusi nende vastu võitlemisel. Iga läbiotsimise ja arreteerimise järele tuleb rahva seast uusi vabadusvõitlejaid juurde.

Raudeesriidetagustel valitsustel näib olevat tahe ükskõik millise karmusega vaikima panna kõik inimõiguste eest võitlejad selleks et Belgradis asetleidva Euroopa julgeoleku ja koostöö konverentsi ajal valitseks seal rahu ja vaikus. — Tõestamaks, et kommunistlik kord on supriim. Kas see neil õnnestub on teine küsimus.

Lisaks sisemistele raskustele on teiste maade kommunistlikud parteid hakanud avaldama survet Moskvale, kritiseerivad N. Liidus valitsevat terrorit ning on hakanud kujundama oma rahvuslikku kommunismi. Marshal Titol on omamoodi arusaamine kommunismist. Itaalia kommunistlik partei tahab tüürida võimule demokraatlike valimiste kaudu ja hiljuti Prantsuse kommunistliku partei peasekretär Georges Marchais deklareeris, et tema ei kummarda Moskva ees ega võta sealt vastu juhendeid. Ta ei pea õigeks proletariaadi diktatuuri ja kaldub samale joonele, kuhu on läinud Itaalia kommunistlik partei.

Vaatleja

UUE KANADA SUUNAS

MARCUS VAN STEEN

(CANADIAN SCENE) — See paaniline meeleolu, mis avaldus paljude inglise keelsete ajalehtede veergudel kogu Kanada ulatuses pärast Parti Quebecois võitu Quebeci provintsivalimistel aitas tõestada Kanada prantslaste kauaaegset väidet, et Kanadas ei saada Quebeci probleemidest aru. Ontario peaminister Davis oli üks neist provintside juhtidest, kes katsus olukorda selgitada kaalutult. Ta mainis, et Quebeci provintsi elanikud rakendasid oma demokraatlikke õigusi kui nad valisid Quebecis uue valitsuse. Ning ta kinnitas, et ta kavatseb selle valitsusega koos töötada samasugustel alustel nagu ta on koos töötanud Quebeci eelmiste valitsustega.

See on ainus praktiline moodus kuidas suhtuda olukorda, mis on loomulikult ja avalikult arenema hakanud kahe viimase generatsiooni kestel. Prantsuse Kanada ajaloolane Michel Brunet mainib, et Quebeci prantslased on juba paljude aastate eest kinnitanud, et nad tahavad olla peremehed oma majas ning novembris toimunud provintsivalimised olid samm selles suunas. Michel Brunet, kes on ajaloo professor Montreali ülikooli juures, kinnitab, et Quebeci valijad teadsid valimiskastide juurde minnes, millise tõsise otsuse nad teevad ning et nad on valmis arvestama oma demokraatliku valiku tagajärgedega. Professor Brunet ütleb, et olukorra edaspidine areng oleneb sellest, kuidas ülejäänud Kanada Quebeci valimistulemustele reageerib.

Professor Brunet'i arvates peaks ülejäänud Kanada aru saama sellest, mille Quebec on juba aktsepteerinud, nimelt, et Kanada on muutunud. Senine vana arusaamine, et Kanada koosneb grupist enam-vähem ühesuguse mõtlemisviisiga provintsist, tuleb hüljata. See ei ole kunagi olnud realistlik arusaamine ning võibolla oleks see tulnud juba ammu üle parda heita. Quebec ei ole ainus provints, kes ei sobi ülejäänud Kanadaga. Peaaegu iga Kanada provints on ühel või teisel juhul leidnud, et ta huvid satuvad vastuollu oma partneritega ning mõned provintsid on kinnitanud, et nad elavad iseseisvalt paremat elu.

Küsimus seisab nüüd selles kuidas jatkuvalt koos töötada nagu sellele tähelepanu juhtis peaminister Davis, ning kuidas samal ajal anda provintsidele suuremaid võimalusi oma erinõudmiste rahuldamiseks. Quebeci uus peaminister Rene Levesque kinnitab, et ta on valmis koostööd jatkama kuid ta ei lase ennast sundida. Professor Brunet leiab, et Quebeci nõudmistele reageerimiseks tuleb leida uusi mooduseid, kuna ajalugu ei võimalda kellade tagasi keeramist.

Konföderatsioon võttis 110 aastat tagasi tolleaegse kuju, et lahendada neid probleeme, mis eksisteerisid sel ajal. Üksteisest eraldatud väikesed ja tähtsuseta kolooniad kartsid Ameerika föderatsiooni üha laienevad peaeletungi ning nad olid sunnitud ühe tugeva keskvalitsuse all oma jõudusid koondama. See olukord on nüüd muutunud. Suurem osa Kanada provintse on suuremad ja rikkamad kui paljud iseseisvad riigid ning nende jõukuse ja tugevuse kasvamisega on keskvalitsuse võim hakanud murenema. Nüüd on vaja uut põhiseadust, mis selle reaalse olukorra kinni naelutab. Kanadlased, kes esimestena kujundasid järk-järgulisel ja rahulikul evolutsioonilisel teel kolooniast iseseisva riigi peaksid olema ka nüüd pioneerideks ning moodustama ühe uuelaadilise suveräänse föderaalse riigi.

Kuus vene spiooni saadeti Norrast välja

Norra välisministeerium teatas vene saadikule, et vene Oslo saatkonna 3-mas sekretär, saatkonna autojuht, üks Tassi esindaja ja kolm vene kaubanduskeskuse ametnikku peavad kohe Norrast lahkuma, kuna nad on seotud spionaashiga. Väljasaatmine on seoses Norra välisministeeriumi ametniku Gunvor Haavigi vangistamisega salakuulajana. Vene luuretegevus Norras on eriti intensiivne ja viimastel aastatel on seal kohtus arutatud 40 spioneerimisega seotud süüdistust, paljud isikud on saanud raskeid karistusi. Norra peaminister teatas ajakirjanikele, et on tegemist väga tõsise süüteoasjaga. Prl. G. Haavig oli Moskva Norra saatkonna ametnik 1947—1956 ja ta vangistati siis, kui ta kohtus Oslo vene saatkonna atashee A. K. Printsipaloviga.

Suures väinas polnud vett

Eesti ajalehed kirjutavad, et oktoobri teisel nädalal puhunud tugevad idakaarte tuuled kutsusid esile loodusnähtuse, mida seal täheldati käesoleval sajandil seitsmendat korda: veeseis Läänemeres ja Soome lahes langes peaaegu meeter alla normaaltaseme.

Suur väin jäi nii madalaks, et 13 oktoobri pärastlõunal tuli seisma panna praamiliiklus mandri ja Saaremaa vahel, 14. oktoobril aga jäid seisma praamid „Suurupi" ja „Viimsi"; mis sõidavad Rohuküla ja Heltermaa vahet. (EPL)

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Veel pisut „kultuuriraudeesriidest"

„Meie Elu" 1977. a. esiknumbris avaldatud Toivo Sillaotsa arutlus raudeesriidest kultuurile ja kirjandusele tekitab väga segaseid tundeid, eriti selle sõnavõtu esimese poole ulatuses. Seal on juttu sügavast südamerõõmust, kui mõni eestlane tõuseb jälle doktorikraadini ja saab õppeiõu koha. Need tegelased olevat palju õppinud ja lugenud, tundvat maailma kirjandust ja kultuuri, aga vanem generatsioon ei saavat sellest aru.

Esimene asi, millest allakirjutaja kui vanemasse generatsiooni kuuluja aru ei saa, on loogika, mida see mõttekäik tahab oma alusena omada. Kas arvab Toivo Sillaots, — milline iganes ka on tema sünniaasta —, et „vanem generatsioon", kelle hulgas leidub palju meie nimekamaid riigi-, hariduselu j.t. alade omaaegseid juhte, sai jõuda juhtivatele positsioonidele ilma „palju õppimata ja palju lugemata"? Siis kõneleb Sillaots „tühjadest kottidest", „oma naha päästmisest" kodumaalt lahkumise eesmärgina, ja ajab lõpuks pudru ja kapsad segamini soovituses, et vanem generatsioon peaks minema nooremate kaasa „ajal, kus tehnika, teadus ja majandus areneb hiiglasammul". Osa sellest muusikast tuleb kodumaal juba ammugi katkiseks pläraks leierdatud noodist ja selle esitamine on äärmiselt kahetsetav.

Kuid Sillaots, püüdes näida hästi arukana, esitab edasi oma väiteid punktide kaupa, siis peaks olema siingi lubatud küsida,

1) kas autor noorte eestlaste suhtes peab tähtsamaks kraadi või seda, millist vaimu ja poliitilist ning rahvuslikku küpsust omab ja suudab näidata kraadi kandja?;

2) kui Sillaots on nii hirmus uhke ja selgapainutav kraadide ees, kuid oma sõnavõtu teises pooles kurdab eesti pagulaskirjanduse viletsat saatust, kas ta ei oleks siis nii lahke ja avaldaks laiemale lugejaskonnale ka mõnelaadse nimestiku sellest kirjandusest, mis leidub „palju lugenud ja palju õppinud" meeste riiulil?;

3) kui Sillaots on nii uhke vabas maailmas elava eestlaskonna majanduslikku ja muu olukorra suhtes, kas (a) ei naudi seda majanduslikku heaolu ka mitte tema poolt kummardatavad „kraadi-mehed-naised", ja (b) kui nende isad-emad ei oleks kodumaale saabuva punase surma eest „naha päästmiseks" sealt põgenenud, kas need „kraadi-mehed" olnuksid siis praegu siin oma kraadidega ja nautiksid suukorvita vabadust?;

4) kas Toivo Sillaotsa sügav südamerõõm kraadikummardamisel laieneb ka nendele eestlastest õppejõududele, kes korraldavad vanema generatsiooni endaohverdust ja vaba maailma jõukust nautides Eesti okupeerija käsilastele Torontos, New Yorgis ja mujal pidulikke vastuvõttusid ja käivad Venemaa kommunistliku partei Eesti filiaalis vabaduses tegutsemise eeskirju saamas?;

5) mida mõtleb Toivo Sillaots täpsemalt mõiste all „raudeesriie kultuurile ja kirjandusele"? Missugusele kultuurile ja kirjandusele? Kas sellele, mis sünnib praeguses Eestis? Kui nõnda, siis oleks ehk Sillaots nõnda lahke ja tsiteeriks „Loomingu", „Keele ja Kirjanduse" j.t. kodumaiste ametlike kultuurihääletorude ütleme viimase 10 aastakäigu numbritest ka partei eeskirju ja ukaase selle kange kultuuri ja kirjanduse kohta, millest „vanem generatsioon" „tehnika, teaduse ja majanduse hiiglaslike arengusammude" juures aru ei saavat. Või ei ole ehk Sillaots koos kõrgete kraadimeestega neid eeskirju ja Eesti Kirjanike Liidu otsuseid üldse lugenud!? Sellest oleks hirmus kahju, sest kraad eeldab lugemist ja õppimist ka pärast kraadi saavutamist, ja siis veel eriti tähelepanelikult ning sügavate järeldusvõimetega. Asub ju süntees teaduses üsna tähtsal kohal. Ja kuidas on Sillaotsa kontseptsioonis lugu sellega, et Eestisse ei lasta sisse ei läänemaist kirjandust isegi mitte inglise keeles, kõnelemata vaba eestlasest kirjaniku loomingust, vaba eestlase ajalehest ja ajakirjast?

Kuid Toivo Sillaotsa silmad näevad vist raudeesriiet ainult seal, kus vaba maailma eestlaskond ei propageeri Suur-Venemaa eestikeelset punapropagandat „internatsionaalse kultuurina", mitte aga seal, kus terasrimp on tõmmatud ette rahvuslikule vaimule, inimõigustele ja elavale vabale sõnale. Siin näib Sillaots jagavat ühes paljude „kraadikandjatega" sügavalt kahetsetavat poliitilist ebaküpsust.

Joonas Uulu

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD.
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto 10
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Iga uus tellija aitab kaasa sisuka naale ajalehele

Ants Kippar

INIMÕIGUSTE RIKKUMINE BALTIKUMIS

Osa ettekandest Balti Konverentsil Lüneburgis

Ettekande esimeses osas selgitas referent põhiliste inimõiguste olemust Inimõiguste Ülddeklaratsiooni ja Helsingi konverentsi lõppakti vastavate sätete taustal. Ettekande teises osas vaatles kommunistliku okupatsioonivõimu suhtumist põhilistesse inimõigustesse ja rahva enesemääramise õigusesse Baltikumis eeskätt rahvastiku, majanduse, kultuuri ja usuelu alal.

Inimõiguste Ülddeklaratsioon

Inimõiguste Ülddeklaratsioon, mis vastu võetud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) täiskogu poolt 10. detsembril 1948. a. rõhutab põhiliste inimõiguste osas järgmist:

Artikkel 3. Igal inimesel on õigus elule, vabadusele ja isikupuutumatusele.

Artikkel 12. Keelatud on meelevaliselt vahele segada kellegi isiklikku või perekondlikku ellu, rikkuda tema kirjavahetuse saladust ja tema kodu puutumatust, samuti on keelatud riivata isiku au ja rikkuda lugupidamist tema vastu. Igalühel on õigus seaduse kaitsele selliste vahelesegamiste ja rikkumiste vastu.

Artikkel 13. Igal inimesel on õigus iga riigi piires vabalt liikuda ja omale elukohta valida. Igalühel on õigus lahkuda igalt maalt, kaasa arvatud kodumaa ja kodumaale tagasi pöörduda.

Artikkel 14. Igalühel on õigus jälitamise eest varjupaika otsida teistes maades ja seda kasutada.

Artikkel 18. Igalühel on õigus mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadusele. See õigus hõlmab vabadust oma usku või usutunnistust muuta ja vabadust üksikult või koos teistega avalikult või eraviisiliselt oma usku või usutunnistust harrastada õpetamise, palvuse, jumalateenistuse ja usuliste talituste kaudu.

Artikkel 19. Igalühel on tõekspidamiste- ja sõnavabaduse õigus. See õigus hõlmab igaühe vabadust takistamatult kinni pidada oma tõekspidamistest ja vabadust takistamatult saada ja levitada teateid ja arvamusi igat liiki avaldusvahendite kaudu riigipiire arvestamata.

Artikkel 20. Igalühel on õigus rahulike koosolekute ja ühinguisse liitumise vabadusele. Kedagi ei või sundida kuuluma mingisugusesse koondisesse.

Artikkel 21. Igalühel on õigus vahetult või vabalt valitud esindajate kaudu osa võtta oma maa valitsemisest. Igalühel on võrdne õigus asuda oma maa avalikku teenistusse. Riigivõimu aluseks peab olema rahva tahe. See tahe peab avalduma perioodilistes ja tõelistes valimistes, mis peavad toimuma üldise ja ühetaolise hääleõiguse alusel salajasel hääletamisel või samaväärse vaba hääletusmenetluse kaudu.

Artikkel 28. Igalühel on õigus sellisele sotsiaalsele ja rahvusvahelisele korrale, kus käesolevas deklaratsioonis mainitud õigusi ja vabadusi on võimalik täies ulatuses kasutada.

Artikkel 30. Midagi ei võida käesolevas deklaratsioonis tõlgendada kui õigust mõnele riigile, grupile või isikule tegutsemiseks või tegudeks, mis on suunatud käesolevas deklaratsioonis nimetatud õiguste ja vabaduste kaotamisele.

Et anda Inimõiguste Ülddeklaratsioonile õiguslikku jõudu koostas ÜRO poolt moodustatud Inimõiguste Komisjon kaks konventsiooni: 1) konventsioon kodaniku- ja poliitiliste õiguste kohta ja 2) konventsioon majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste kohta. Mõlemad need konventsioonid võeti ÜRO täiskogu poolt vastu 16. detsembril 1966. a. Kumbki neist konventsioonidest ei ole tänaseni jõustunud, kuna ei ole leidunud ÜRO liikmesriikide peres 35 riiki, kes nõustuksid neid konventsioone ratifitseerima.

Nimetatud kaks konventsiooni sisaldavad hulgaliselt norme, mis selgitavad ja täpsustavad Inimõiguste Ülddeklaratsioonis esitatud nõudmisi ja põhimõtteid ning mõnevõrra ka norme selle kohta, kuidas toimida siis, kui üks või teine riik ei täida konventsioonist tulenevaid kohustusi. On ettenähtud asutada Inimõiguste Komitee, kelle ülesandeks on temale inimõiguste küsimusis esitatud avalduste läbivaatamine ja seisukoha võtmine nende avalduste kohta.

Mõlemad need konventsioonid lähtuvad põhimõttest, et kõigil rahvastel on enesemääramise õigus ja et kõik rahvad otsustavad vabalt oma poliitilise seisundi, samuti oma majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise elu üle. Kõiki nende konventsioonidega ühinenud riike kohustatakse austama seda kõigile rahvastele kuuluvat enesemääramisõigust ja soodustama selle enesemääramise teostumist.

ÜRO Inimõiguste Ülddeklaratsioon on seegä endiselt akt, mis pakub vaid moraalset tuge inimestele ja rahvastele, kelle õigusi ja vabadusi rikutakse riigivõimu teostajate või võõraste võimukandjate poolt. See deklaratsioon ei taga, et kõik rahvad võiksid kasutada enesemääramise õigust ja saaksid ise otsustada oma maa poliitilise palge kujundamise üle.

Helsingi konverentsi lõppakt

Helsingis 1. augustil 1975. a. allakirjutatud Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi lõppaktis deklareerivad konverentsist osavõtnud 35 riiki inimõigusi ja põhivabadusi käritlevas VII sissejuhatavas peatükis järgmist.

— Osalevad riigid tahavad austada inimõigusi ja põhivabadusi, kaasa arvatud mõtte-, südametunnistus-, usu- ja tõekspidamisvabadus kõigi tarvis, olenemata rassist, soost, keelest ja usundist.

— Nad tahavad soodustada ja arendada kodaniku-, poliitiliste-, majanduslike-, sotsiaalsete-, kultuuriliste ning muude õiguste ja vabaduste efektiivset teostamist, mis kõik tulenevad inimisiksusele omasest väärikusest ning on olulised tema vabale ja täielikule arenemisele.

— Nendes raames tahavad osalevad riigid tunnustada ja austada isiksuse vabadust tunnistada ja harrastada, üksinda või koos teistega, oma usku või usutunnistust, talitades oma südametunnistuse järgi.

— Osalevad riigid, kelle territooriumil on vähemusrahvusi, tahavad austada nendesse vähemusrahvustesse kuuluvate isikute õigust võrdsusele seaduse ees, annavad neile täieliku võimaluse faktiliselt kasutada inimõigusi ja põhivabadusi ning kaitsevad seega nende seaduslikke huve sel alal.

— Osalevad riigid tunnistavad inimõiguste ja põhivabaduste üldist tähtsust, millede respekteerimine on oluline rahu, õigluse ja heaolu tegur, mis on omakorda tarvilikud sõbralike suhete ja koostöö arendamiseks nende, samuti nagu kõigi riikide vahel.

— Nad tahavad alati austada neid õigusi ja vabadusi omavahelistes suhetes ning teevad jõupingutusi nii ühiselt kui üksikult, ka koostöös Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga, nende õiguste ja vabaduste universaalsele ja tõelisele austamisele kaasaaitamise eesmärgil.

— Nad kinnitavad üksikisiku õigust teada oma õigusi ja kohustusi sel alal ning talitada vastavalt nendele.

— Inimõiguste ja põhivabaduste alal tahavad osalevad riigid tegutseda vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja eesmärkidele ja printsiipidele ning Inimõiguste Ülddeklaratsioonile. Nad täidavad ka oma kohustusi, nii nagu need on sätestatud sellealastes rahvusvahelistes deklaratsioonides ja kokkulepetes, sealhulgas rahvusvahelistes inimõiguste konventsioonides, kui nad on nendega liitunud.

Järgmises, VIII sissejuhatavas peatükis rahvaste võrdõiguslikkuse kohta deklareerivad Helsingi lõppaktile allakirjutanud riigid, et

— Osalevad riigid tahavad austada rahvaste võrdõiguslikkust ja õigust määrata oma saatust, tegutsedes alatasa vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja eesmärkidele ja printsiipidele ning sellekohastele rahvusvahelise õiguse normidele, kaasa arvatud need, mis puutuvad riikide territoriaalsesse terviklikkusse.

— Lähtudes rahvaste võrdõiguslikkuse ja oma saatuse määramise õiguse printsiibist, on kõigil rahvastel alati õigus täieliku vabaduse tingimustes määrata, millal ja kuidas nad seda soovivad, oma sise- ja välispoliitiline staatus vahelesegamiseta väljastpoolt ning omal äranägemisel korraldada oma poliitilist, majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist arenemist.

— Osalevad riigid kinnitavad rahvaste võrdõiguslikkuse ja oma saatuse määramise õiguse austamise ja efektiivse teostamise üldist tähtsust sõbralikele suhetele nende vahel, samuti nagu kõigi riikide vahel; nad peavad ka tähtsaks elimineerida selle põhimõtte rikkumine ükskõik missugusel kujul.

☆

Järgmises lehes: Mil määral austab N. Liit inimõigusi ja rahvaste enesemääramise õigust, milleks ta on kohustatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmesriigina alates 1945. aastast ning Helsingi konverentsi lõppaktile allakirjutatuna alates 1975. aastast. Kas kehtivad inimõigused ja rahvaste enesemääramise õigus ka Baltikumis, mis okupeeritud maaalana kuulub N. Liidule alates 1940. aastast.

Umbes sada Eesti Majandusklubi Kanadas liiget ja nende külalist veetsid hubase õhtu aastapäeva-ballil King Edward hotelli Sheraton ruumis, kus eeskavalises osas esines ooperilaulja Avo Kittask ja tantsuks mängis Bill Berle orkester. Pildil osa peolisi, paremal — Klubi esimees A. Pajuste kõnelemas. Foto — „Meie Elu"

ARTUR RINNE OKUPEERITUD EESTIS PÕLU ALL

Populaarsel lauljal keelati esinemine

Nagu okupeeritud Eestist kuuldub on seal põlu alla sattunud populaarne laulja Artur Rinne, kelle rahvalikud lood kõlavad veel praegu heliplaatidelt paljudes kodudes.

Kõneldakse, et eaka baritoni on tahaplaanile surunud nooremad lauljad puht ametalasest kadedusest, juhtides aegajalt tähelepanu tema „eksitustele". Artur Rinne viibis nende eest 6 aastat Siberis, kuid sai hiljem jatkata oma laulukarjääri, oli lavastaja ja televisiooni-rezhissöör. Talle anti 1960 a. isegi ENSV teenelise kunstniku tiitel.

Nüüd on talle aga võimude poolt esinemine keelatud ja nagu okupeeritud Eestis kõneldakse, ei tohi Artur Rinne isegi harrastada oma lemmiksporti — kalastamist.

Artur Rinne sündis 25. novembril 1910 Narvas, lõpetas Tallinna konservatooriumi lauluerialal 1934. a., oli „Estonia" solist ja pärast sõda 1944—1950 „Vanemuises" lavastaja. Nõukogude allikad on jätnud tema eluloos tühja koha 1950 ja 1956 a. vahel, mil Artur Rinne kandis karistust Siberis. Pärast sealt tagasi pääsemist oli ta kuni 1970. aastani Eesti Televisioonis rezhissööriks.

Artur Rinne on kirjutanud kaks mälestusraamatut, kus jutustab oma elukäiku, millest 45 aastat on olnud laulu.

Artur Rinne käis aastaid tagasi ka Kanadas koos ühe siia saadetud kultuuritegelaste grupiga.

Lootuse kaotus . . .

(Algus esiküljel)

seda organiseeritult üheskoos, saavutame enam tagajärgi.

EKN nimel ütles Ants Lupp, et toob tervituse mitmel põhjusel. Esiteks, et

EKN ja võitlejate sihid kattuvad — mõlemil siht Vaba Eesti,

ja teiseks, et ka liikmeskond kattub. Ta mainis, et sõja lõppedes veel ei lõppenud eesti sõduri kannatustee. Ajajärk ei mõistnud sõjast osavõttu kaotaja poolel. Nüüd on see aga fikseeritud auga ja arusaamaga. Võitlus aga kestab ja kui ka aega nõuab, ei kao see, sest aastatega paratamatud väljalangemised on asendatud noorematega, kes kannavad seda võitlust.

Soomepoiste nimel tervitas Edgar Marten „vabadustundega südames, tugev käepigistus jatkata võitlust". Veel tervitas Hamiltoni EVÜ nimel V. Lember ning kirja teel min. Juhan Müller, Toronto E. Selts ja mitmed Võitlejate Ühingud ja kaasvõitlejad.

Aastapäeva kohase kõne pidas Ottawa EVÜ esimees mag. Raimond Piirvee.

Ta ütles: „Nii mõnigi siinolija võitleja kannab ihus haavu sõjaheitlustest. Meil kõigil on aga parandamatu südamehaav — selleks valutavaks haavaks on kodumaa kaotus. See haav mõjutab meie tegevust ja mõtlemist ning kohustab võitlust jätkama kuni kodumaa vabanemiseni. Teist valikut ega võimalust ei ole. Kodumaa kaotus oli suur kaotus, kuid lootuse kaotus oleks veel suurem".

Edasi kõneleja analüüsis ja esitas näiteid suurdomineerimiste, riikide ja kultuuride langusest, revolutsioonidest, otsingutest ja loosungitestparoolidest. Esimesest Maailmasõjast vene inimmasse suigutati Lenini loosungiga „Rahu, leiba, maad!" Massid jäid ja on aga ilma leivast, rahust ja maast.

Meie raskeil aegadel ja sõjapäevil otsiti ja kaaluti mitmeid teid ja võimalusi, milliseid usuti olevat arvult kolm: Koostöö vene imperialistidega, teiseks alustada võitlust anastajatega ja kolmas võimalus, millise pooldajad uskusid lääneliitlaste suuremeelsustele ja pillavalt antud lubadustele. Kuid viimane oli vaid peibutus ega erinenud esimesest võimalusest nagu see selgus lootjatele kohe sõja järgnevas käigus. Meie ainuvalikuks oli võitlus, mis küll ei toonud igatsetud vabadust ja iseseisvust, kuid võitlejaile jäi õigus ja au, nii nagu see seisab kivisse raiutult vana Tallinna raekoja raesaalis

„Kes ei võitle, on oma õiguse kaotanud". Sellepärast peame edasi võitlema, kuigi oludest tingituna mitte relvaga. Vaenlase raev meie võitluse vastu on meie tegevuse tunnustus ja väärtus.

Okupatsioonid seovad imperialismi käsi, kuid ohjade lõdvendamine tähendaks ülestõuse Prahas, Budapestis, Varssavis, Vilnos, Riias ja Tallinnas, mis hävitaksid imperialismi tasakaalu ja ülestõusud leviks samuti Kiievis, Moskvas ja mujal impeeriumi sügavuses.

Juba kuuskümmend aastat, s.o. ligi kaks inimpõlve, on vormitud nõukogude inimest, kuid

ükski sealseist kommunistlikest hingeinseneeridest pole suutnud luua oma perfektset isikut, kes sattuks ja ihaldaks kommunistlikku Parasiisi.

Kuigi surve on tugev ja ei jäta hingamisruumi, levib raudrimba taga ennekuulmata sõnakuulmatus partei ja juhtide vastu ning sagenevad memorandumid ja appihüüded väljaspoole ning KGP puistab inimõiguse nõudjate eluasemeid. Välismaiste kommunistlike parteides Itaalias, Prantsusmaal j.m. on avanenud silmad ning Moskva kommunismi Mekkana on närbumas. Kõik see ütleb meile ka midagi ja tiivustagu meie kõikide tegevust ja selgitustööd, lõpetas kõneleja, millele järgnes heakskiitev tugev aplaus.

Koosviibimist kaunistasid veel sopran Silvia Preem ja bass Esko Luksep soolodega ja duetis, pälvides kiitust ja nõuti ettekannete kordamist. Seltskondlikus osas oli hooguandvalt tegev Ühingu kaasvõitleja Georg Iltali orkester. Viie-seerialine loterii müüdi kiiresti läbi ja õnnelikke võitjaid oli palju.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

PONTIAC
PAUL JUTTUS
HOGAN PONTIAC BUICK LTD.
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561
PONTIAC
BUICK
LEMANS
VENTURA
FIREBIRD
ASTRE
G.M.C. veoautod
Pruugitud autod.

Kissingeri Rodeesia rahuplaan nurjunud

Rodeesia peaminister Ian Smith lükkas tagasi H. Kissingeri plaani, mille kohaselt Rodeesia pidi kahe aasta jooksul valitsusvõimu vabatahtlikult loovutama mustadest enamusele. Peaminister I. Smith märkis, et läbirääkimised ainult suurenevad ja raskendavad võitlust kommunistlikkude sissidega. Ta märkis, et kui valitsus ameeriklaste ja inglaste plaani järele annab võimu käest, siis läheb võim mustanahaliste kommunistide vähemuse kätte ja selle tagajärjel kannatavad Rodeesia valged ja parempoolne Rodeesia mustade enamus. Rodeesia valged ja mustade parajuslased leiavad ennast kommunistlikku vähemuse orjuses. H. Kissingeri plaan, mida püüdis rakendada Briti saadik Ivor Richard toob enesega kaasa traagilisi sündmusi Rodeesiale. Võitlused jätkuksid ja mustad ja valged kannataks. Lõuna-Aafrika peaminister J. Vorster leidis sel korral, et I. Smithil on õigus ja teda tuleb toetada. Kuid Briti töölisvalitsus otsustas, et võim tuleks Rodeesias üle anda Rodeesia kommunistlikest naabermaadest toetatud moskvameelsetele kommunistidele. See tähendab seda, et võitlused kommunistlikkude sissidega Rodeesias jätkuvad.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"
H. KIRK INSURANCE AGENCY
23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

Kommunistid õhutavad rassivaenu Torontos

Toronto ajalehe „Toronto Star'i" veergudel õhutatakse pahempoolsete poolt rassivaenu poliitilistel eesmärkidel. „Toronto Sunday Sun" kirjutab sellest muuseas: „Tõhus näide sellest, kuidas uudiste meedia sobimatult propageerib rassivaenu ettekäändel oma ideoloogiat, on kirjeldus Ida-India kaitseliidu miitingust, kus olid loosungid „surm rassistidele". „Ühine võitlus riigipoolt õhutatud rassismi vastu" politsei tegevust hukkamõistvad loosungid jne. Mida „Star" jättis nimetamata oli see, et need grupid ei esitanud metro Ida-India immigrante, vaid olid marksist-leninistide, maoistide grupid, kes õhutavad revolutsiooni ja kommunistliku ideoloogiat". Leht ütleb, et nende nn. „marutõbiste" gruppide tegevus tuleb rangelt hukka mõista kui rassivaenu õhutajad.

EESTI KINNISVARAPE VAHENDUS
UNO MANKIN
Toronto Real Estate Board'i liige
Oleme kolinud UUS AADRESS ON:
2670 A. YONGE ST.
Sissekäik Lytton Blvd-lt.
Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017
Sõbralik ja õiglane teenimine.

Maailmasõja-aegsed filmid ei meeldi sakslastele

Inglismaal külaskäigul olev Lääne-Saksamaa kantsler H. Schmidt protesteeris inglise Teise Maailmasõja filmide vastu, kuna H. Schmidti saabumise ajal näidati parajasti saksavastaseid tsseene Briti TV-is. Ta küsis, et kui kaua mõnitatakse sakslasi mineviku arvel. Briti töölisvalitsuse peaminister J. Callaghan märkis, et inglased tunnevad siirt. kuni oma mineviku vastu. Sakslased leiavad, et inglased on kaotanud reaalsuse tunde minevikumälestuste taustal.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $20.00, 6 k. $11.00, 3 k. $7.00. USA-sse: 1 a. $21.00, 6 k. $11.50, 3 k. $7.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.00
Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $10.50, 6 k. $5.25. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:
Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
Kuupäev .....
.....
(Allkiri)

Vanemgaidide koor esinemas taliharjapeol Toronto Eesti Majas. Foto — O. Haamer

TALIHARI '77

Pühapäeval, 30. jaanuaril, kell kaks p.l. toimus Eesti Gaiderite Kogu korraldusel Eesti Maja suures saalis „Talihari '77". Vaatamata pakasele, oli osavõtjaid tublisti üle kahesaja. Kolm loteriid müüdi kiiresti läbi ja õnnelikud võitjad viisid koju võidud, mis olid loteriiks valmistatud peamiselt gaiderite poolt. Peab imestama seda suurt tööpanust ja hoolsust mida gaiderid on näidanud „Talihari" korraldamisel ja ettevalmistamisel.

Kava esimese numbrina Anne Tüll ja Imbi Roost esitasid Betti Alveri luulet luuletaja 70. sünnipäeva tähistamiseks. Teise numbrina esitas noor pianist Nora-Mall Kerson klaveril Mart Saare „Eesti suit'i" mis kuulajate poolt võeti vastu kauakestva aplausiga.

Lydia Vohu esitas katkendi Knut Hamsuni romaanist ja Õnne Laikve laulis Juhan Aaviku „Lume sees", Mart Saare „Unustamata laulu" ja Rittorno „Rikki Melartin". Klaveril saatis Charles Kipper; asendades Peeter-Paul Lüdigit, kes lumeolude tõttu ei saanud Torontosse tulla. Ettekanded said väga sooja vastuvõtu osaliseks ja kõik esinejad said lilli.

Kava viimase numbrina esitas vanemgaidide koor uue juhi Gunnar Mitt'i juhatusel: „Edasi lauluga" — koori motto, „Väikemees, sa nutad", „Linnud" ja „Antsu polka". Koori saatsid koorijuht G. Mitt klaveril ja Arno Kiilaspea kontrabassil. Tugevale aplausile järgnes lisapalana „Kojuigatsus". Anne Tüll, kes ühtlasi oli ka teadustajaks, tõi koorijuhile kimbu punaseid lilli.

Kava esimese osa lõppedes sisenesid rahvariietes vanemgaidid kandes igaüks põlevat küünalt, et süüdata laudadel asuvaid küünlaid. Selle järele pakuti kõigile koosviibijatele kuuma kohvi ja gaiderite poolt küpsetatud väga maitsevaid küpsiseid ja saiu. Kohvijoomist aitasid meeleolukamaks teha hellakeste poolt ettekantud „Miki merehädas", milles laulusõnu aitasid täiendada tabavad pilt-plakatid. Rajaleidjate lipkonna vanemgaidid esitasid mõned lavapildid, mis samuti elava aplausida vastu võeti.

Anne Tüll lõppsõnas tänas kõiki koosviibijaid elava ja rohkearvulise osavõtu eest.

O. H.

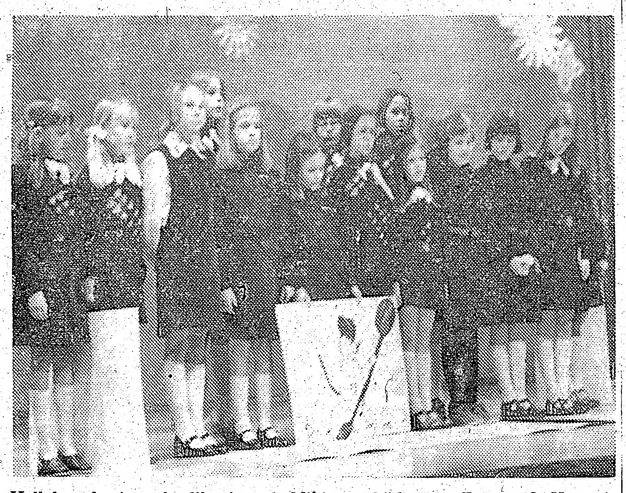

Hellakesed esitavad taliharjapeol „Miki merehädas". Foto — O. Haamer

ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE SELTS VÄRVAB NOOREMAID LIIKMEID

Ülo Villmäe valiti esimeheks

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi korraline peakoosolek peeti 30. jaanuaril Eesti Majas rohkearvulise osavõtjaskonnaga.

Pärast koosoleku avamist esimees Ülo Villmäe poolt mälestati leinaseisakuga surma läbi lahkunud endist kauaaegset esimeest Leo Lilleberg'i ja aktiivset seltsiliiget Jaan Eier'it.

Peakoosoleku juhatajaiks valiti Juhan Käis ja Kaljo Laanemets. Protokollijaiks August Nüüd ja Heino Viiding.

Esitatud aruannetest selgus, et 31. detsembril 1976 oli liikmete nimekirjas 79 liiget, neist liikmemakse tasunuid 70. Seltsi tegevus pidulike ja sportlike ürituste osas on olnud rohkearvuline ja kõik väga hästi korraldanud.

Tulusid on olnud $1629.66 ja kulusid $1027.29. Seega ülejääk $602.29. Varanduste seis $9295.58, milles rahaline seis $6835.84 ja 2200 dollari väärtuses Eesti Maja aktsiaid.

On annetatud „Sõjainvaliidide Fondi" $100, toetatud täienduskooli ja teisi organisatsioone.

1977 a. tegevuskava koostatud eelmiste aastate eeskujul ja eelarve tulude ja kuludega tasakaalus $1020.

Et seltsis on ilmnemas raugastumise tunnuseid, siis leiti vajadus uute liikmete värbamise aktsiooniks ja seda noorte arvel. Et käesoleva aasta mais möödub seltsi asutamisest 20 aastat, otsustati pidulikud üritused 12. märtsil ja 19. novembril korraldada kahekümne aastapäeva tähistamise loosungi all.

Aruanded, tegevuskava ja eelarve kinnitati üksmeelselt.

Et „Ontario Õngitsejate ja Jahimeeste Seltside Liidu" kuhu selts kuulub liikmena alates aastast 1961, on liikmemaksu määraks $7 ja seda kavatsetakse veelgi tõsta, otsustati kinnitada liikmemaksu määraks $10. Liitu kuuluvad liikmed saavad tasuta igakuise ajakirja „Angler and Hunter" mille kaanehind 75 c.

Liidu liikmekaart on ühtlasi ka õnnetuste vastu, kuni $200.000 suuruses, kindlustuse poliis.

Endisest juhatusest ei kandideerinud Victor Kaldro, kes on juhatusse kuulunud algaastaid alates.

Juhatusse valiti: Ülo Villmäe esimehena ja abiesimeestena August Nõmm ja Helmut Riko. Sekretärina Edward Saar ja abisekretärina Leida Laanemets. Välissekretärina Hendrik Kask. Laekurina Karl Paap ja abilaekurina Paul Kunstimees. Varahoidjana Fromhold Aadli, abivarahoidjana Albert Lukk ja ametita liikmena Heldur Suurna. Revisjonikomisjoni Juhan Käis, Härm Kore ja Heino Viiding. Aukohtu koosseisu Härm Kore, Juhan Käis ja August Nüüd. Esindajaiks „Eesti Liit Kanadas" Juhan Käis, Heino Viiding ja August Nüüd.

Vastavalt tavale on seltsi peakorteriks sekretäri asukoht ja seltsi aadressiks sekretäri aadress.

Alates veebruarist 1976 on seltsi aadressiks c/o Edward Saar 39 O'Connar Dr. Toronto, Ontario M4K 2K3. Telefon 425-9978, mis korduvalt ajakirjanduse kaudu teatavaks tehtud. Vaatamata sellele on organisatsioonide ja üksikisikute kirju saabunud endise sekretäri Heino Viiding'u aadressil. Isegi „Kalendrimeistrid" on saanud hakkama samaga. Mis on olnud seltsi asjaajamises segadust tekitav.

On soovitav, et organisatsioonid ja üksikisikud märgiks aadresside raamatusse seltsi õige aadressi.

Vastavalt kodukorra §18 eeskirjadele on kõik juhatuse liikmed õigustatud võtma vastu uusi liikmeid ja liikmemakse.

Liikmemaksude maksmisega on soovitav rutata, eriti neil, kes soovivad saada osa seltside liitu kuulumise hüvedest.

Üksmeelne ja asjalik peakoosolek kestis üks tund ja 30 minutit.

☆

Vastavalt uue juhatuse otsusele toimub kalapüügi võistlus auhindadele Joyland Beach'is 19. veebruaril s.a. algusega kell 8 hommikul.

Kogunemine Kaljo Laanemets'a juures kell 7.30 hom.

Informatsiooni palutakse võtta teadaandena ja kutsena võistlusele.

A. Nüüd

Mida on meil oodata USA uuelt valitsuselt?

Pühapäeval EKN kõnekoosolek Eesti Majas

Eeloleval pühapäeval, 6. veebruaril kell 4 p.l. toimub Eesti Maja väikses saalis EKN kõnekoosolek, kus selgitatakse aktuaalseid päevaprobleeme. Koosolekul kõneleb EKN välismisjoni esimees Laas Leivat, käsitades üldist välispoliitilist olukorda, kuna EKN abiesimees Montrealis P. Möldre kõneleb olukorrast Quebecis ja sellest tagapõhjast. EKN esindaja Ülemaailmses Eesti Kesknõukogus toimetaja H. Raudsepp New Yorgist kõneleb küsimusest, mida on meil oodata Ühendriikide uuelt valitsuselt president J. Carteri juhtimisel. Ettekandeile järgnevad läbirääkimised. Koosoleku lõppsõna ütleb EKN esimees U. Petersoo.

Eesti Suusaklubi edukas

Iga-aastastel suurtel Soome suusavõistlustel Udoras 29. ja 30. jaan. oli väikseks jäänud Eesti Suusaklubi eriti edukas. Viimase alana toimunud meeste 4 x 4 km teatesuusatamises tuli Eesti Suusaklubi meeskond koosseisus K. Riihiaho, M. Vellend, T. Hogarth ja R. Vellend 19 meeskonnast Soo Finnish Klub järele teisele kohale. Kõik neli meest sõitsid ühtlaselt ja erakorraliselt hästi, kaasa arvatud ankrumees Robert Vellend, kes vigastas eelmisel esmaspäeval treeningul selja ja polnud nädala jooksul üldse suuski alla saanud. Tema aeg viimases vahetuses (13.11) oli Ontario suusatajatest Risto Santala järel kõige kiirem.

Individuaalaladel võitis Riihiaho nooremate veteranide klassi ja Uno Limit tuli vanemate meeste klassis kolmandaks. Eestlastest sõitsid kaasa veel J. Roos, R. Roos, L. Kõva, M. Põldma, T. Vellend ja M. Vellend, kellel teise ringi ajal side katki läks.

Tallinna Linna II Tütarlaste Gümnaasiumi

vilistlaste ja õpilaste koosviibimine on 13. veebr. 1977 kell 3 p.l. Eesti Majas, Ruum 12. Registreerida õhtuti, peale kell 6. Tel.: Laine Edur 483-7389, Ines Väikemäe 767-9784.

MONTREAL

Oma traditsiooniliste „kolmanda neljapäeva" sarjas korraldas Eesti Naisselts Montrealis 20. jaanuaril järjekordse referaatõhtu, kus ettekandega esines Ruth Merits-Patterson, teemal „Kõnehäiretest ja nende ravist", mis alal pr. Merits-Patterson praegu töötab McGilli ülikoolis magistrikraadi taotlemisel.

Kui meie vanemapõlve nooruse päevil võeti kõnehäireid resigneerivalt, mille parandamiseks midagi ei osatud ära teha, siis tänapäeval uute tehnikatega on võimalik peaaegu kõigist kõnehäiretest vabaneda. Neist kõige raskemini ravitavaks on kõnelemisvõime, mis kaotatud mingisuguse peaajuvigastuse tõttu; taastamine. Tavalisemaks kõnehäireks on kogelemine, kus kõneleja jääb teatavate häälikute taha kinni, teisi häireid on kus teatavaid tähti on raske hääldada või häälduatakse neid valesti n.n. pudikeel, hääle kähisemine või isegi hääle kaotamine.

Referaat võitis rohkearvulise kuulajaskonna kiidu, ning tänuks eriti huvitava referaadi eest andis kõnelejale seltsi juhataja Tanni Pill üle uue eesti- ja ingliskeelse kokaraamatu.

-s

„Üle keskea IV" neljapäeval

Eeloleval neljapäeval, 10. veebr. kell 7.30 toimub Toronto Eesti Maja keskmises saalis arvult neljas ettekanne „Üle keskea" loengute seeria raames. Seekord tuleb arutusele vaba aja kasutamine konstruktiivseks ja ennast rahuldavaks tegevuseks. Kõneleb Toronto ülikooli kehalise kasvatuse dekaan prof. dr. Jüri Daniel. Ettekandele järgneb arutlus, millest võtavad osa Toronto Eesti Naisseltsi kultuuritoimkonna juhataja Malle Laansoo ja pensionärid Eva ja Priidu Mann. Sissejuhatus Robert Kreem'ilt.

T.E.M. perekonna õhtu

Seoses Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamisega, korraldab Toronto Eesti Meeskoor 26. veebr. algusega kell 19.30 Eesti Majas oma traditsioonilise perekonnaõhtu.

Koor ootab kõiki oma sõpru ja meeslaulu armastajaid sellele õhtule, et saata vaikne vaimne tervitus kaasmaalastele kannataval kodumaal.

Esineb koor ja solist. Meeleolu- ja rütmi-muusika eest hoolitseb hr. Gustavsoni kvartet, naissektsiooni poolt on kaetud lauad.

Osavõtuks $12.50 isikult. Helistada hiljemalt 21. veebr. O. Haamer 282-8786 ja J. Luide 425-2877.

Kehv kalasaak

ROYAL BEACH (M. E.) — Juba mitu nädalalõppu on kalamehed pidanud järve jäält lahkuma saagita. Ka nädala sees on nad pidanud leppima ainult mõne ahvena pojaga. Nagu jahimeeste ringkonnas hästi tuntud kütt ja kalamees Eduard Lood ütles ei ole enam mitme nädala jooksul Royal Beachi ja indiaanlaste saarevaheliselt järve alalt keegi kala, nii havi ega ahvenaid, saanud, samuti on siit kadunud järveheeringas ja tint (smelt). Mõned energilised kalasportlased sõidavad mootorsaanidel kaugele indiaanlaste saare taha, ranast umbes 9 miili kaugusele järve jääle kust püüavad peamiselt järveforelli (Laketrout) ja harva ka siiga.

Jää on nüüd küllalt tugev, kuid siiski hoiatab Barrie radiojaam mootorsõidukitega sõitjaid, mainides, et paksu lumekorra all on kohati vett mis lume sopaseks muutnud. Sinna võivad sõidukid takerduda.

Vaidlus ja kauplemine käib ikka kaubandusliike kalamajakeste üürijate ja ametasutuse vahel talvise kalapüügi aja lühendamise pärast. Siig on nüüd ka sporikalaks arvatud ja seda võib ainult isiku kohta päevas püüda kaks kala, ennem ei olnud arv piiratud.

J. Sgi

Toronto Eesti Naisseltsi küpsetamiskursuselt. Demonstreerivad Susanne Kolga, Nora Valter ja Adeele Demidov. Nende kõrval kultuurtoimkonna esinaine Malle Laansoo. Foto — O. Haamer

Küpsetamiskursus Naisseltsi liikmetele

Toronto Eesti Naisseltsi Kultuurtoimkonna esinaise Mall Laansoo algatusel ja organiseerimisel oli neljapäeval üle viiekümne naisseltsi liikme kogunenud Peetri kiriku seltskondlikku ruumi. Peale pr. Laansoo lühikest sõnavõttu ja tervitust asuti kuklite, pirukate, keerdrullide j.n.e. valmistamisele. Demonstreerijateks olid Toronto perenaistele hästi tuntud Susanne Kolga, Nora Valter ja Adeele Demidov. Koos näitliku valmistamise demonstreerimisega dikteeris pr. Kolga ka kasutatavate taignate retsepte ja valmistamisviise, mis kursuslaste poolt hoolega paberile pandi.

Demonstreerijate virkade ja vilunud käte all valmisid saiad ja pirukad kiiresti ja kuigi oli kasutada ainult üks ahi küpsetamiseks, oli kõigil kursuslastel siiski võimalus pakutud kohvi juurde proovida sooje saiu ja teisi hergutisi.

Mall Laansoo tegi ka teatavaks, et järgmine küpsetamiskursus (mitteparmitaignad) leiab aset samas kohas 17. veebruaril kell 7 õ.

EERIK PURJE
KINDLUSTUSBÜROO
Kõik kindlustusliigid.
958 Broadview Ave.
Suite 203
Toronto, Ont.
Tel.: 461-8900

VANANEMISE VASTU EI OLE ROHTU

Dr. J. Roosi loeng Eesti Majas

Kuid korralikkude eluviisidega on võimalik oma vanadust ja viimaseid eluaastaid teha kergemaks ja vältida omakste või siis ühiskonna hooldada jäämist? Üheks tähtsamaks asjaoluks on südamerahu säilitamine ja oma keha alalise liikumise ja sportimisega vormis hoidmine. Kõndimine on üheks vahendiks keha käigus hoidmiseks. Väga tähtis on toidlustamine ja hoidumine mürkidest, alkoholist ja suitsetamisest.

See selgus kolmapäeva õhtul Eesti Majas dr. Jaan Roosi loengust kuidas seoses vananemisega ennast hoida veel vormis ja vitaalne, kuidas vältida haigusi ja mida teha haiguste korral.

Aastate koorma suurenemisel on oluline hoolitsemine oma südamerahu eest. Kongreetset rohtu vananemise vastu ei ole. Vananemine on paratamatu, kuid oma eluviisidega saame oma olukorda kergendada. Inimese keha koosneb paljudest erinevatest rakkudest. Rakkudes töötakse ained, mida keha vajab ümber. Need inimkeha rakud aga muutuvad kiiresti ja vananevad.

Üldiselt algab vananemise protsess siiski palju vanemana, kui meie arvame ja alles 70-ne eluaastaselt hakkavad tekkima tavaliselt tervishäired seoses vananemisega. Vananemistunnused 70-ne aastaselt on, et aju kaal väheneb 56%-le. Südame pumpamisevõime 70-ne, neeru filtreerimisevõime 56-e, närvi juhtimiskiirus 90-ne, maksimaalne hapnikukasutavus 40-ne, kopsumaht 56-e, käe tugevus 55-e, kehakaal meestel 88-sa protsendile.

Öieti hakkab vananemise protsess peale juba 20—30-ne aasta vanuselt.

Vananemise kiirus sõltub paljudest teguritest, nagu alkoholi tarvitamisest, suitsetamisest, liikumisest, elukutsest ja muudest teguritest. Vananemise protsessi võime aeglustada sellega, et enda eest hästi hoolt kanname. Ei tohi oma elu teha „mürgiseks". Üldiselt püsib inimese vitaalsus kuni 40-ne eluaastani, kuid peale 70-ne aasta algab allakäik, mis juba läheb kiiresti. Peame ennast säilitama, sest vanad inimesed vajavad sageli ühiskonna kaasabi. Need on siiski enamikus üle 80-ne aasta vanad. Inimesed jäävad voodisse ja kas perekonnaliikmed või siis vastavad vanadekodud peavad nende eest hoolitsema. Haiguste vältimine on primaarne ja sekundaarne. Primaarne hoidmine algab juba alla 13-ne eluaasta, sest üle 15-ne aasta inimene enam ei võta õppust. Vanemad inimesed peavad oma eluviisidega andma noortele eeskuju. Nooremad armastavad talitada nii, nagu teevad vanemad ees.

Üks väga lihtne oma keha vormis hoidmise vahend on liikumine.

Inimene peab päevas selleks vähemalt 2 tundi liikuma. Väga hea on jalutamine. Paigal seismine ja pidev lamamine viib inimkeha kiiresti vormist välja.

Kui tekkivad esimesed tervishäired, siis on väga tähtis, et oma meeleolu püütakse igati üleval hoida. Haiguste korral tuleb püüda haiguse käiku aeglustada. See on siis aga juba arstide mureks. Tervist halvendavad ülemäärane kehakaal, kõrge vererõhk, krooniline bronhiit ja muud haiglased nähtused. Teiseks halvendavad tervist südame nõrkus, verevaesus, kuulmise vähenemine, nägemise nõrgenemine. Üks vanade ohtlikum häda on südamehaigused ja häired. Need vead põhjustavad sageli kukkumist. Ei märgata takistust teel ja komistatakse traatide ja igasuguste trepiastmete peale.

Vanadel tekkivad samad probleemid liikumise ja tasakaalu hoidmisega, mis on astronautidel. Aju mitmel põhjusel ei saa vajalikul määral verd. On kaela vahelüli degenereerumine ja muud põhjused. Probleemid tekkivad ka toidlustamisega, sest kurdetakse, et ei ole isu. Inimesed, kes kaotavad oma elukaaslase ja ei taha endale valmistada toitu. Tihti tekkib üksindus ja eraklus, mille vältimisele aitavad kaasa vanade organisatsioonid. Pensionärire klubi teeb selleks Torontos tõhusat tööd. Tähtis on toidusedel, kus leidub 1,5 tassi piima, 2 portsjoni puuvilja, juurvilja, portsjon leiba, liha, kala, juustu jne.

Kui on saabunud haigused, siis tuleb silmas pidada, et

mitu rohtu samal ajal on kahjulikud.

On korraga mitu tõbe, siis tuleb arstida esialgul kõige raskemat ja ohtlikumat. Sageli tekkib ka probleem, et kas üldse ravimisele asuda. Näiteks kopsuvähja vastu ei ole ravi ja sageli kiirendab ravi ja rohtude sissevõtmine haiguse käiku.

Vanematel inimestel tekkib sageli unepuudus, depressioon ja üksildus. Peab pidama meeles, et unerohud aitavad ainult lühikese aja jooksul. Kui unerohtu kasutada järjest kaks kuud, siis need enam ei mõju ja kahjustavad tervist. Lõpuks soovitas dr. J. Roos mitmeid raamatuid, mida saab ilma tasuta, kus on kirjeldatud kõiki vanadusega seotud probleeme ja abi. Selleks andis telefoni numbri 863-0505.

R. Kreem tänas dr. Jaan Roosi huvitava ettekande eest ja saalitäis rahvast avaldas oma poolehoidu kotsva aplausiga. Järgmiseks loenguks samas sarjas on advokaat A. Kersoni loeng juriidilistest küsimustest.

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale

Meie saadame riide- ja jalanõudepakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud. Suur valik kaupu meie äris.

Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 7 õhtul. Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALATEL suletud.

BALTIC EXPORTING CO.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

E.S.S. „Kalevi" tegevusest

Eesti S. S. „Kalev'i" esimehe Riki Rassiga möödunu aasta tegevusest juteldes selgus, et üldiselt võib rahule jääda, ehkki aastatelt noorel juhatusel tuli mitmesuguste raskustega võidelda.

„Olin võibolla liiga optimistlik, lootes suurt abi kogenud vanematelt kalevlastelt, nagu peakoosolekul lubati. Abiandmise asemel esines aga isegi vastutöötamist. Suurem osa inimesi jäi aga siiski „Kalev'ile" truuks, leides, et meil pole vajadust laenata liikmeid teistest rahvustest — ajame oma asju edasi eesti keeles ja meeles. „Kalev" kuulub oma põhikirja järele ainult eestlastele, teenides mitte rekordsporti vaid meie eesti ühiskonda motol „Teeme sporti tervisele"! Juhatus on püüdnud teha oma parima ja tegevus eeloleval aastal on kindlasti veel erksam. Loodan, et meiega ühineb veel rohkem uusi liikmeid ja endiseid kalevlasi järgnevateks töö-aastateks."

☆

Eesti S. S. „Kalev'i" Suusaklubi on kasvanud tublisti üle 100 liikmeliseks. Aastal 1973 selgus, et E.S.S. „Kalev'i" Suusaklubi juhatusse oli saanud grupp isikuid, kes leidsid, et klubi ei saa enam tegutseda ilma teiste rahvusteta, s.t. et kuna meil ei ole tipp-suusatajaid, siis tuleb seda „viga" parandada muudest rahvustest „tipp-suusatajate" värbamisega klubi liikmeskonda. Eesti keele tähtsus klubi ulatuses otsustati maha matta ja kõik asjaajamine panna inglise keelde. Peaasi, et kõigil on seljas jakk, mille seljal selgesti ütleb „Estonia", näidates, et on tegemist eestlaste klubiga, sellele vaatamata, et jaki kandja sõnagi seda keelt ei räägi. Eesti skaudipoisid Torontos lõid aga sellele eesti suusaklubi ümberrahvustamisele riivi ette. Nende nõudmisel andis tookordne E.S.S. „Kalev'i" juhatus peale mitmekuulist ootamist noortele õiguse „Kalev'i" Suusaklubi uuesti moodustamiseks. E.S.S. „Kalev'i" juurde saab kuuluda ju ainult eestlasi teeniv suusaklubi ja pole oluline, et oleksime tipp-suusatajad. Võime vaadata tagasi ja tunda üheskoos rõõmu, et meiega on liitunud arvukas eestlaste pere ja uusi liikmeid tuleb järjest juurde.

☆

E.S.S. „Kalev'i" Suusaklubi peakoosolekul valiti juhatus: esimees — Peter Pajos, abid — Mark Olo ja Hans Kukk. Juhatuse erikoosolekul laiendati juhatust: laekur — Evi Jaaguste, mäesõidu-osakonna organiseerija — Larry Later, murdmaa-osakonna organiseerija — Helmut Jaaguste ja revisjonikomisjoni esimees — Andres Tamm. Peakoosolekut juhatas endine suusaklubi abiesimees Martin Jõgi.

Koosolekust võttis osa ka suusaveteraan Agu Kiili, kes omal ajal annetas E.S.S. „Kalev'ile" praeguse väga esindusliku lipu. Oma sõnavõtus viis ta meid mõttes tagasi Eestisse, kus ta ühel talvel oli olnud suusameeskonnas, kes üritas suusaretke Tallinnast Paidesse (üle 100 km). Huvitaval kombel on meil ka siin Kanadas nüüd taoline võimalus olemas. Nimelt toimub maailma pikem murdmaa sõit Montrealist Ottawasse (Kanada suusamaraton), mille kestvus 2 päeva ja kaugus 160 km. Möödunud aastal võttis sellest osa 15 a. suusaklubi liige Arnold Tralla, sõites oma vanuseklassis pronksmedali. Arnold andis sellest meeldejäävast sõidust koosolekule seletuse. Kogu maratoni 160 km. on jagatud kümnesse sektsiooni, mille läbimine on igaühe oma jõu järele. Startis 2800 suusatajat ja rada viis läbi imeilusa mägederikka maastiku. Tänavu toimub see maraton 26.—27. veebruaril, millest osa võtab 3300 suusatajat, paljud isegi Euroopast.

☆

Muskoka Loppetitest on E.S.S. „Kalev'i" Suusaklubi juba mitu aastat arvukalt osa võtnud. 1976. a. jaanuaris registreeris end klubist 43 liiget, kellest 30 sõitsid selle läbi. Tänavu oli registreerituid 50, kellest raja läbisid 43, nende hulgas mitmed perekonnad, kelle lapsed juba 8. aastaselt on tublilt kaasa sõitnud. Selle aasta Loppeti matkasõidus vabaklassis meestele võib välja tõsta kalevlast Rein Varest, (17. a.) kelle aeg 35 min. on võrdlemisi hea tagajärg arvestades vähest eeltreeningut.

Eesti S. S. „Kalev'i" Suusaklubi juhatuse otsusega võttis klubi end S.O.D. (Kanada Suusaühingu Lõuna-Ontario Osakond) liikmeks.

☆

Võrkpalli Veteranide Klubi kutsub kõiki, kes võrkpallist huvitatud meelelahutuseks, eriti endiseid käsipalli mängijaid. Naisi ja mehi! Igal kolmapäeval kella 19.00—21.45 algajate noorte võrk ja korvpall igal esmaspäeval kella 19.00—21.30 Bloor-Dufferin. Lähemat informatsiooni saab tel. 223-6622 — 223-6141. Ujumisest huvitatuil helistada tel. 924-6028.

MITMEKULTUURILISUS KUJUNDAB TUGEVAMA KANADA.

Kanada tunneb uhkust selle üle, et ta kodanikud omavad mitmepalgelise kultuurilise tagapõhja. Need mitmesugused talendid, kultuurid ja tehnilised oskused mida meie, kanadalased, naudime, kujundavad Kanadast tugeva ja dünaamilise maa.

Teie Kanada valitsus tiivustab teid oma alalise mitmekultuurilisuse poliitika kaudu neid kultuurilisi soodustusi jagama, mis on kasuks kõigile kanadalastele.

SIIN ON MÕNINGAD MOODUSED KUIDAS MITMEKULTUURILITUS TÖÖTAB TEIE KASUKS:

- ☐ Organisatsiooni ja kommunikatsiooni abistamine ETHNIC GROUPS LIAISON (Etniliste gruppide sidebüroo) kaudu.
- ☐ Kultuurilise mitmekesisuse selgitamine CANADIAN IDENTITIES PROGRAM (Kanada identsuse programmi) kaudu.
- ☐ Nõuandev komitee juhib CANADIAN ETHNIC STUDIES (Kanada etnilisi uurimusi).
- ☐ NON-OFFICIAL-LANGUAGES TEACHING AIDS (Mitte-ametlike keelte õpetamisabide) majanduslik toetamine.
- ☐ MULTICULTURAL CENTRES (Mitmekultuurilisuse keskuste) organiseerimise abistamine.
- ☐ Immigrantide abistamine IMMIGRANT INTEGRATION PROGRAM (Immigrantide integratsiooni programmi) kaudu.
- ☐ Vabatahtlike gruppide majanduslik toetamine PROJECTS GRANTS PROGRAM (Kavandite toetusprogrammi) kaudu.
- ☐ Mitmekeeleliste filmide produtseerimine NATIONAL FILM BOARD (Riikliku filmijuhatuse) kaudu.
- ☐ Mitmekultuurilisuse ajaloo dokumenteerimine NATIONAL MUSEUM OF MAN (Riikliku inimesmuuseumi) juures.
- ☐ Etno-kultuuriliste materjalide avastamine ja säilitamine PUBLIC ARCHIVES (Avalikkude arhiivide) juures.
- ☐ Mitteametlikes keeltes raamatute muretsemine NATIONAL LIBRARY juurde (Riiklikku raamatukogusse).

Oma seisukohtade esitamiseks ja informatsiooni saamiseks kirjutage:

Multiculturalism, 16th Floor,
66 Slater Street, OTTAWA, Ontario
K1A 0M5

Hon. John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé du multiculturalisme

KÜLASKÄIK IFOFSAG MAAILMA-BÜROOSSE

Seistes maailma skaudiliikumise 70. ja eesti skautluse 65. aastate üle vel, on huvitav pilku heita ka endiste skautide/gaidide maailmaorganisatsiooni arengule ühenduses eesti skautluse osatähtsusega selles.

Peatudes pikemalt Brüsselis, avanes eelpühi soodne võimalus külastada IFOFSAG — International Fellowship of Former Scouts and Guides (endiste skautide/gaidide rahvusvaheline sõrpruskond) peakorterit Belgias, Brüsseli südalinnas. Samas hoones asub ka Belgia gaidide peakorter.

Vastuvõtt oli ülimalt sõbralik, arenedes IFOFSAG peasekretäri Susanne M. Pritt'iga kohvitassi ja jõulutordiga üle tunni aja. Seal olid tegevuses ka tema abilised. Kõneluse kestel oli peasekretäril telefoni kõne IFOFSAG — presidendi Mr. Ph. Tossijn'aga, kes saatis ka sõbralikke tervitusi allakirjutanule. Tutvusin nende kõigiga maailmakonverentsil Taanis 1975. a.

IFOFSAG liikumine rajati 1953. a. Briti ja Taani sellekohaste gildide algatusel, eriti innustatuna Lady Baden-Powelli ja kol. J. S. Wilson'i poolt. Viimane oli kauaaegne aupresident; tema nimel. mälestusfondist on antud stipendiume edukaile skautidele/gaididele mitmel maal.

Viimase 60 aasta kestel tegutsenud skautidest/gaididest on IFOFSAG ridadesse koondunud 60 000 üksikliiget. Nende hulgas on ka nooremaid liikmeid, ka tegelikke skaudi- ja gaidijuhte.

IFOFSAG liikmesmaad: Austraalia, Austria, Belgia, Holland, Iiri, India, Itaalia, Island, Kolumbia, Kreeka, Liechtenstein, Luxemburg, Mehhiko, Prantsusmaa, Saksamaa, Soome, Rootsi, Suur-Britannia, Shveitsi, Taani, Tshiili, Uus-Meremaa, Venetsueela ja teisi. Lisaks liikmeid veel 10 maalt — eksiilis ja mitte-liikmesmaadelt (näit. USA, Kanada). Indoneesialt ja Brasiilialt sooviavaldused, kuuludes konverentsi otsustamiseks, tõstes seega maade arvu 40 peale.

Väärib märkimist, et viimase 2 aastase aruande alusel on arvuline liikmete tõus: — Austraalias 8%, Belgias 35%, Soomes 4%, Saksamaal 27%, Rootsis 6% ka Norras ja Taanis on liikmete arvuline tõus.

Siht ja ülesandeid. Kõnesolev liikumine on jätkuv skautlemine põhimõtteil: — „Kord skaut, — alati skaut" — B.-P. Liikumine seisab tihedas koostöös skautluse/gaidluse maailmabüroodega. Üks peaülesandeid on skautluse abistamine ja vahendamine ühiskonnas; rahvuskultuurilise tegevuse elustamine, kirjanduse ja materjalide vahendamine, näit. filateelia.

Kesk-osakonda (Central Branch) on koondunud end. dipii- ja paguluses skaute/gaide üksikliikmetena kui ka gruppides (gildid); eriti ka mailt kus veel pole IFOFSAG gildi rajatud, nagu USA, Kanada. Osalt ka Rootsi j.t.

Kesk-osakond (lühend — KO) asutati 1957. a. Nõukogu poolt, ratifitseeriti 1959. a. Konverentsi (General Assembly) poolt ülesandel — aidata endiseid skaute ja gaide maadelt, kus ei esine enam skautide/gaidide rahvuslikke organisatsioone.

Tõeliselt astuti see samm, et rahuldada nende maade skautide/gaidide vajadusi ja huvisid eksiilis. Aastate kestel liitus ka teisi endiseid liikmeid KO-ga, näiteks maadelt kus ametlikud organisatsioonid ei ole veel IFOFSAG gilde rajanud.

KO-liikmeks võib astuda üksikult kui ka gruppides (gild), vähemalt 4 isikut. Registreerimismaks on BF 50.—, vastu saadetakse liikmekaart ja sõpruskonna märk. Liikmemaks üksikliikmelt aastas on BF 100.— (ca $2.70), see katab ka perioodilise „The Fellowship Bulletin" j.m. kulud.

KO liikmeks astumiseks esitatakse sooviavaldus (vorme saab allakirjutanult) koos tõendiga (soovitusega) mõnelt tuntud end. liikmesorganisatsiooni liikmelt. Avaldus saata IFOFSAG auametilisele sekretärile dr. W. M. van Popta'le, Hollandis (varemalt täitis seda ülesannet Mr. J. R. Monnet). Soovitav on registreerimismaksuga koos saata ka üheaasta liikmemaks BF 100.—, (ühtekokku ca $4.00). Asja lihtsustamiseks võib seda korraldada allakirjutanu vahendusel.

Kesk-osakonna (Central Branch) liikmeskond haarab mitusada üksikliiget — eestlasi, lätlasi, leedulasi, poolakaid, tshehhe, ungarlasi, jugoslaavlasi j.t. USA-s ja Kanadas ei ole veel ametlikult gildi rajatud, küll on aga individuaalselt registreeritud mitukümmend liiget; ka Rootsis on individuaal-liikmeid. Silmitsedes nimistut torkas silma eestlastest viimasena registreeritud nskm. Elmar Koik — Kaliforniast. Muide — allakirjutanu omab KO-liikmekaardi nr. 1 — 1957. a.

Kõnesolev skautlik maailmaorganisatsioon, kuhu ka meie skaute/gaide kuulub legaalselt, kes on kutsutud osa võtma nii regionaalselt kui ka maailmakonverentsidest samadel alustel kui liikmesmaade endised liikmed. Järgmine Maalimakonverentsi (General Assembly), seminar ja ekskursiooni leiavad aset käesoleval aastal 1977, 25.—30. juulini Montreuxis. Shveitsis.

Herbert Michelson

„MEIE ELU' 'talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

Meie Noored

LIIKUV HAMMAS

Garaazhi ukse kõrval seisis ümmargune lumemees, kaabu peas ja oks käes. Teda ei seganud, et Kalju ja Iivi talle lumepalle loopisid. Vaatas vaid oma mustade silmadega otse elutoa aknast sisse ja Aadole näkku.

Aado oli akna juures, nägi vägevat lumememme ning Kalju ja Iivi askeldusi selle ümber. Temagi oleks meelsasti tahtnud praegu õues lumepalle veeretada ning koos teistega lumes hullata, aga oma hamba pärast ei saanud. Ta hambaga oli lugu täbar — see ei valutanud, vaid liikus ja tekitas poisile rohkem muret kui mõnele valutav hammas.

Täna koolis haretunnil, õuna süües avastas Aado, et esimese hambaga pole kõik korras. Aado pani pooliku õuna kõrvale ja katsus näpuga hammast — üsna lahti oli teine suus. Kui õppetund uuesti algas, tikkus keel ikka liikuva hamba ligi ja liigutas seda edasi-tagasi.

Koolist tulles jutustas ta sõbra Mardile, et esimene hammas liigub. Kõiketeadev Mart oskas Aadot õpetada:

„Tõmba hammas suust, pane radiaatori peale või kamina auku ja mõne nädala pärast on sul parem ja tugevam hammas suus kui enne oli!"

„Miks just radiaatorile või kamina auku?" imestas Aado. „Sellepärast, et sul ahju toas pole. Vanaema rääkis, et kui tema väike oli ja hammas suust ära tuli, siis viskas ta hamba kohe ahju peale ja hüüdis:

„Kilk võta luuhammas,
anna mulle raudhammas!"

Talle tulidki tugevad hambad suhu, ales nüüd käis esimest korda hambaarstil."

„Meil ei ole kilke, ma ei tea, mis loomad need on," kurtis Aado.

„Minagi pole neid näinud, aga nad olevat rohutirtsu sarnased."

Mart mõtles veidi ning jatkas „õpetustega": „Kilke küll ei ole, kuid radiaator on sama mis ahi ja sedaviisi pead ütlema siiski. See sulle kahju ei too, ennem kasu. Läinud aastal tegin ka nii ja vaata mul hambad nagu hundil!"

Sõber paljastas oma teravate äärtega esihambad. Aado märkas, et need täna hommikul olid pesemata unustatud, kuid ei teinud sellest väljagi. Oli ju Mart siiski kole tore poiss. Vaata, mida kõik teadis! Enne lahkumist tuletas Mart uuesti Aadole „kilgi sõnad" meelde ja lisas asjatundlikult: „See hammas tuleb sul veel täna suust ära võtta, muidu kasvab uus hammas viltu või hoopis suust välja kui oraval!"

Praegu, mil Iivi ja Kalju lumememme ümber askeldasid ning memm otse Aadole näkku vaatas, oleks poiss tahtnud samuti õues olla, aga enne peaks hambast lahti saama. Juhtuks aga hammas müramishoos õues suust ära tulema, võiks ta selle kogemata alla neelata. Siis poleks tal radiaatori peale enam midagi panna...

Isa lubas Aado hambaarsti juurde viia, kuid viimane ei tahtnud sellest kuuldagi. Kartis valu ning kahtles, et hambaarst viskab hamba hooletult prügitünni. Sinna see ei olnud määratud. Väikemees seisis mõtteis akna all ja nukrutses nõutult.

Uksekella helin läbistas maja. Kohe jooksis Aado esikusse ust avama.

„Tere, onu Priidu!"

Onu pani üliriided ära ja astus koos Aadoga elutuppa.

„Kas sa pole terve, et koos teistega õues ei ole? Toreda lumemehe on nad teinud."

Aadol oli veidi piinlik ja ei leidnud õiget vastust. Ema jutustas onule Aado mure.

Onu, kes igas olukorras leidis lahenduse, muigas ja lausus:

„Sellest saame kergesti üle, too mulle vaid tükk tugevat niiti!"

Aado tõi sõnakuulelikult ema õmbluskastist suure niidirulli, ei aimanud aga, mis onu sellega teha tahtis.

„Ava suu ja näita missugune hammas liigub!?"

Aado tahtis vastu vaielda, kuid millegipärast ei saanud ta sellega onu Priidu juures hakkama. Suu avanes ning onu väledad näpud köitsid niidi ümber hamba. Niidi teise otsa viis onu avatud ukse juurde ja sidus ukselingi külge. Aado arvas, et onu Priidu hakkab mustakunsti tegema — selline kaval ilme ja muie oli onul näos. Tõepoolest keerutas Priidu onu end kannal ringi ja pomises midagi, siis sööstis kui välk esikusse, tõmmates hooga ukse kinni, mille külge ka poiss hammastpidi oli köidetud.

Pump! Lendas Aado pikali.

Onu avas taas ukse ja aitas poisi põrandalt üles. „Oli sul kole valus?"

„Jaa-ah," venitas Aado sõnu, ise niidi otsas rippuvat hammast vaadates.

„Kus sul valu on?"

„Sii-n," tuli lapse suust ja näitas käega istumiskohale.

„Ega sa siis või õue minna," naljatas isa, „kui su hambavalu juba nii kaugele on läinud."

Aado ei kuulnudki neid isa sõnu. Ta võttis niidi hamba ümbert, pani hamba tasku ja lippas kiiresti oma tuppa. Seal sulges ta hoolega ukse, et keegi teda ei näeks ega kuuleks. Võttis taskust hamba, läks akna all asetseva raadiaatori juurde, pani hamba sinna peale ja sosistas:

„Kilk võta luuhammas,
anna mulle raudhammas..."

Enese arvates oli ta nüüd hambaga õieti talitanud. Midagi ei takistanud Aadot enam õue minemast. Mõne minuti jooksul oli ununenud mure, mis teda enne vaevas ning ta vallatas ja kilkas koos Kalju ja Iiviga puhtas lumes.

Hella Leivat

Mõtteid möödunud suvest

Ma käisin suvel Eesti Päevadel. Seal nägin palju eestlasi. Käisin vaatamas kunstinäitust, valguspidu ja palju muud. Ma mängisin kaasa teatris, käisin laevasõidul ja noorte tantsuõhtul. Oli väga lõbus. Ühel päeval ema viis mind linna sisseoste tegema. Ostsime mulle palju riideid, linnas oli nii palav, et hotelli tagasi tulles läksime kiiresti ujuma. See oli väga lõbus nädal, aga mul oli hea meel kui koju tagasi jõudsime.

Suvel käisin ka vanaema ja tädi juures. Seal olin ma kuu aega. Vanaema õpetas mind moosi keetma ja kuduma. Õhtuti mängisime vanaemaga kaarte. Minu sõbra nimi on Terri. Koos käisime poes, kinos ja ujumas. Käisime ka pargis, kus õppisime rulluisutama. Kahju, et suvi oli nii lühike.

Anne Käärid
Toronto E. S. Täienduskool

V. A. KIMBERG-KOTKAS

Metsas

Päikse kiirte —
suured kangad.
Rasked nagu —
kulla pangad.
Taeva lakkast —
heidet alla.
Puude vahel —
metsa alla.

Meenutades möödunud suve

Möödunud suvi oli väga huvitav. Meie läksime Baltimoresse neljaks päevaks. Bussis oli paha magada öösel. Meie saime sinna neljapäeva hommikul kell 8. Läksime laulupeole, valguspeole ja mulle meeldis valguspidu enam. Kui saime tagasi Baltimorest hakkasime Kotkajärvele minekuks valmistama. Mul oli laagris tore olla. Minu õde oli hundujuht meile ja minu ema oli laagri õde. Seal meie ujusime, purjetasime ja sõitsime kanuudega ning mängisime rahvastepalli. Siis kui laager oli läbi sõitsime paari päeva pärast maale. Maal olime nii kaua, kui kooli pidin tulema. Suvi oli lühikene, aga tore.

Robert Roosipuu, IV b kl.
Toronto E. S. Täienduskool

Pestes

Sina, mu hää lapsuke,
tipa-tapa-tapsuke!

Taevast vaatab päike ja kuuke,
pesta tahab su suuke.
Kuusikus kukkus käoke,
ütles lapsele: „Pese oma
näoke!"
Sulla-sulla, sulla-sulla!

K. E. Sööt

Noorte kultuuritahtest

Meie noorusele on vaja uhkust ja tahet ka oma inglispärase või rootsipärase kultuuripagasi juures jääda eestlasiks ja kasutada võõrkeelsete teoste kõrval ka eestikeelseid, hinnata eestlust ning olla uhke eesti kultuuritraditsioonidele. Teataval määral on praegune maapaonoorus paremini varustatud eestiaineliseks kultuurpropagandaks võõrsil, kui tal selleks tahe olemas.

August Meikup

SAADAVAL

Valdek Lenk

Õpeta mind lugema II

Hind $4.00

Postiga tellides lisada juurde saatekulu 50 ¢.

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave.,
Toronto, Ont. M4K 2R6

Et säilitada eestlust...

Mina arvan, et me noored peaksime kõik puhast eesti keelt rääkima, rohkem eestikeelseid raamatuid lugema ja rohkem eesti keeles kirjutama. Me peaksime eesti noorte laagrites käima, eesti organisatsioonides olema.

Kui meie neid asju ei tee, siis meie eesti keele oskus jääb väiksemaks ja väiksemaks ja varsti see keel kaoks.

Mina olen uhke, et olen eestlane. Ma püüan rääkida puhast ja õiget eesti keelt. Suvel käin ma eesti noorte laagrites. Linnas olles käin eesti koolis ja ka eesti gaidide koondustel. Ma loen eesti raamatuid ja proovin kirjutada eestikeelseid jutte.

Mul on rõõm olla eestlane ja loodan südamest, et eesti keel ei kaoks ära, et varsti ka Eestimaa saaks jälle vabaks!

Tiina Pärnsalu
Keele tän. VI klass

Tillu Muki

Sel aastal olid mul väga toredad jõulud. Juba ammu enne pühi tädi Heljo ütles, et jõuluks tuleb Tillu Muki meile. Tillu Muki on vana Muki poeg. Meie vana Muki on juba mitu aastat surnud, aga Tillu Muki on täpselt tema moodi. Mina saan Mukiga palju mängida ja mürada. Mukile meeldib väga palliga mängida. Kohe kui ta meile tuli, hakkas ta palli otsima. Ta võtab palli suhu ja siis toob selle mulle sülle või paneb minu jalgade ette maha. Siis hakkab ta mind käppadega kraapima, sest ta tahab, et ma talle palli viskan. Niimoodi tahab ta tundide viisi palliga mängida. Aga kui ma ära väsin, peidan ma palli, sest Muki ei väsi kunagi.

Ingi-Mai Loorand, III a. kl.
Toronto E. S. Täienduskool

LINDA E. SPACEK-JUNG

inglise keelne illustreeritud laste raamat

Granny and Tina

(STORIES AND TALKS)

Hind $3.75

Müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
M4K 2R6

UUE AASTA OTSUSED

Tõusen tasakesi voodist ja piilun kardina vahelt välja. On uue aasta esimene hommik. Öösel on värsket lund vanale peale sadanud ja kõik näib puhas ning uus. Keegi — vist lehepoiss — on jätnud lumme jäljed. Need tulevad vasakult, põiklevad ahvileivapuu juures kõrvale ja kaovad siis lumeaia otsast tänavale.

Mõtlen vaikselt akna juures seistes, et nii on elugi — üks suur lage väli, kuhu me kõik oma tegudega jäljed jätame. Igaüks võib hiljem näha, kui sirgelt ja millises suunas me sammusime.

See mõte kohutab mind vähe ja teen sealsamas otsuse ennast igati parandada. Kõige pealt alustan sellega, et lähen dieedile, siis luban, et enam laste ja koera vastu häält ei tõsta, siis... jne.

Sattun nii hoogu, et teen uue aasta resolutsioonid juba teistelegi valmis — lapsed enam vastu ei räägi, teevad, mis kästakse ja söövad kõik oma toidu taldrikul.

Täis head tahet terve maailma vastu siirdun elutuppa.

Lisa istub juba tugitoolis ja loeb — öösärgi väel, palja jalu ja villane kootud suusamüts kõrvuni pähe tõmmatud. Tal on niiske peaga magama minekust juukused öösel kahusse kuivanud ja müts on kasutusel pressina.

Mis meie, naised, küll ilu pärast ei pea tegema!

Sealsamas ilmub ka Kadri. Näha on, et ka tema on otsustanud uut aastat ilusana alustada ja on omale õhtul paar peenikest rulli juustesse keeranud. Nüüd on tal ees üksikud juuksetutid kräsus püsti nagu kiired. See soeng tuletab meelde midagi korgitõmbaja ja hullu teadlase vahepealset. Ise ta näib endaga rahul olevat.

Mina ei lausu sõnagi. Võtan peotäie pähkleid ja hakkan neid sööma.

Lisa on edasi ninapidi raamatus ja pole veel Kadri soengut märganud. Nüüd tõstab ta pea ja heidab silmanurgast õele pilgu. Vasak kulm tõuseb kaares kõrgele ja kaob mütsi ääre alla.

„Kes sina oled — George Washington?" küsib ta Kadrilt tõsise näoga.

Arvan omaette, et sarnane soeng võis Washingtonil olla vaid suure tuulega Delaware'i ületades, kuid pean selle mõtte oma teada.

Kadri vaatab Lisale sellise andeksandvalt kaastundliku pilguga, et naeru maha surudes tõmban omale pähkli kurku ja hakkan köhima.

Kohe on Kadri toolilt püsti, Toomas kiirustab oma toast ning nad hakkavad üheteise võidu ja suure energiaga minu seljale taguma. Et neil kunagi poleks tarvis anda sellist esmaabi inimestele, kel on valehambad!

Papa on veel voodis, sellepärast viivitan hommikusöögiga.

Schultz, meie hundikoer, kasutab pühadeaegseid eriõigusi ja magab kamina ees, lai nagu karunahk.

Kirjeldan lastele eelmise õhtu uue aasta vastuvõttu sõprade juures.

Lapsed on ka eile kaua üleval olnud ja televisiooni vaadanud, tüdrukud ja Toomas muidugi erinevaid programme.

Toomas katsub meelde tuletada tuntud lauljanna nime, ei saa aga sellega hakkama ja alustab mulle viimase kirjeldamisega: „... blond, vanem ja samuti paks nagu sinagi!"

Olen juba ammu märganud, et mu lastel on väike sõnavara. „Korpulentne", täidlane", „kogukas", „kehakas", „tüse" — aga mitte „paks"!

Mu heatahtlikkus inimkonna vastu hakkab aeglaselt hajuma.

Muudan kõncainet ja küsin, kes lauda kataks.

Kõik on kohe nõus teisi vabatahtlikuna üles andma.

„Lisa! Tema käes on kord!"

„Kadri! Tema peab ka midagi tegema!"

„Toomas! Ta ei teinud eile midagi!"

Toomas pobiseb midagi, mis kahtlaselt kõlab nagu „... naiste töö".

Lisa, kel koolis on just käsil projekt naiste õigustest pioneeride päevil, nähvab vennale:

„Muidugi, see töö pole vist küllalt auväärne!"

Mehelik uhkus ajab end Toomases kohevile:

„Meestel on tähtsamat teha!"

Lisa läheb põlema:

„Naised on just sama head igal alal, aga ikka mehed püüavad esireas olla. Võta isegi seda filmi linnas, mida meie klassist kõik käisid vaatamas — King Kong! Miks ei võinud see olla Queen Kong?"

Katsun vastaseid vaigistada. Keegi ei pööra mulle tähelepanu.

Toomas luksub võidurõõmsalt naerda:

„Kujuta ette, kuidas Queen Kong volangilises põlles pühib Empire State Buildingult tolmu!"

Lisa huuled on otsustavalt torus.

Katsun veelkord häält tõstmata jutuainet muuta, aga tulemusteta. Vaidlus on äge ja hoogne.

Loen vaikselt kümneni ja siis saadan valju häälega Kadri lauda katma. Lisa kohvi tegema ja Toomase eilse lõunasöögi jäänustega koera toitma.

Toomas krahmab kausi letilt ja marsib alla.

Mina toon pesukorvi ja lähen ka alla pesu masinasse panema.

Jõuan just pesuruumi uksele ajaks, et näha, kuidas Schultz tõstab eilseid prae juures pruunistatud kartuleid pikkade hammastega kausist põrandale, mokad vastikustundest kõrgele rullitud. Temale kartulid ei maitse.

See teeb mu tigedaks.

„Ah meile kõlbas ja sinule ei kõlba!" kurjustan Schultziga.

Kiirustan kausi poole, pesukorvi tagant ei näe aga põrandal olevat kartulit, astun sellele peale ja libisen. Pesukorv kukub käest ja pesu pudeneb laiali. Silmanurgast näen suurt tumedat triipu uksest välja vihisemas, saba sirgelt taga siruli.

Selline niiöelda vajuva laeva mahajätmine ajab mind veel vihasemaks ja ma päris kriiskan Schultzile järele:

„Schultz, sa vana supilõnges! Tule jalamaid tagasi ja korista oma kartulid!"

„Homme," tõotan endae pesu üles korjates, „homme lähen dieedile ja enam häält ei tõsta laste ega koera vastu!"

Helle Reikman

Talv

Lumi tuli eile alla,
meie saime õues nalja.
Talvel väga tore väljas,
kuid linnukesed vaesed näljas.

Kelgusõit läks täna lahti,
läksin välja, kui sain mahti.
Sõitsin kelgul siuh ja säuh,
alla mäest viuh ja vauh!

Helen

SAADAVAL

Valdek Lenk

Õpeta mind lugema I

Aabits eelkooliealistele.

Hind $3.00, postiga tellides lisada juurde saatekulu 25 c.

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave.,
Toronto M4K 2R6, Ont.
Tel. 466-0951

V. A. Kimberg-Kotkas

VANA-AASTA VIIMANE ÕHTU

Kullese talus oli vaikne. Väikesel Elmaril oli igav. Alles see oli, olid jõulud, rõõmu ja üllatusi kohe kuhjaga — nüüd aga, ei midagi... Jõulupuugi, mis oli kord elevuse keskpunkt, kaunis ja lõhnav, näis nüüd nii armetu. Okkad kipusid pudenema. Õunad, präänikud ja kompvekid, mis kord olid huvipunktiks, olid söödud. Kirjud paberid rippusid küll veel seal, aga sisu neist oli ettevaatlikult välja võetud. Säravatel illustustel ei olnud enam palju võlu, sest puudus küünalde valgus, mis neid õieti särama pani. Ema lubas küll vana-aasta õhtuks uued panna, aga ainult küünlad, mitte enam maiustusi. Säraküünlad, mis põledes sädemeid pildusid, olid kõik otsas. Suured inimesed olid oma igapäiste töö de juurde tagasi pöördunud. Muinasjutte mida pühadeajal rohkesti jutustati ei olnud kellelgi aega rääkida. Oli igav — väga igav.

Aga siis, järsku tuli jälle elevust ja elu. See algas siis, kui isa Juhan teatas, et homme ongi vana-aasta viimane päev. Täpselt südaööl pidi uusaasta kohale jõudma. Isa ütles veel, et vana-aasta, mis on aastaga pikka halli habemega vanaks meheks saanud, võtab oma vikati selga ja läheb ära.

Asemele aga tuleb uus-aasta, mis on alles päris lapseeas, rõõmus ja särav. Teda tuleb siis samal ajal, kui vana lahkub, vastu võtta. Isa küsis veel, et noh, kas tahate õnne ka valada, siis saate teada mis uus-aasta toob. Ja, et vahel olla ka südaööl kellade helinat kuulda. Eriti siis, kui majas on noori inimesi, kas poisse või tüdrukuid. Neil kordadel on siis need pulmakella helinad. Elmari kaks õde olid küll natukene veel liiga noored, aga Anni oli just mehelemineku ealine. Sama võis ka varsti vend Karlaga juhtuda. Sulane Sass oli juba ammu selles eas. Ees oli oodata huvirikas päev. Elmar vaevu suutis ärevusega magama minna.

Järgmisel päeval oligi talus kõigil kiire. Köögis küpsetati ja keedeti. Kõigil oli jooksmist ja õiendamist. Pereisal endal aga oli kõige kiirem. Ta otsis tinatükke, sulatuspanni ja isegi suur puust toober toodi kööki, kuhu vett sisse pandi. Sula tina tuli sinna kallata, siis alles sai sellest kaunis ornament. Aga isal oli ka asja laka peale ja kuuri alla — ja ka taha tuppa.

Talus oldi alati nõudlik korra suhtes, aga nüüd Elmar märkas, et isa ise puuris tagumise toa lakke augu. Hiljem rippus sealt alla nööri jupp. Aga isa seletas, et siia riputab ta hiljem laelambi. See jutt näis natuke imelik, sest miks pidi lamp olema just tagatoa nurgas laes...? Aga, eks isa teadis mis tegi.

Tuligi õhtu. Värsked leivad ja saiad lõhnasid. Kui pere oli saunas käinud, toodigi lauale häid roogasid. Vanal-aastal tuli veel hästi süüa, toit ka lauale jätta, et uue-aasta hommikul toit oleks kohe käepärast ja leiva õnnistus majas.

Lõpuks ometigi oodatud aeg oli käes, algas tinasulatamine ja õnnevalamine. Sulatuspann oli aina tulel ja hõbedalt särav vedelik valati tsiu ja sulps vette. Igaüks õngitses toobri põhjast oma õnne. Küll need olid veel huvitavad ornamendid. Kes oskas neist küll igatsetud õnne välja lugeda?

„Võibolla on ka kellade kõlinat kuulda, minge õue kuulama", õhutas isa ja muigas ise natukene. Kilgates ja käratsedes haarasidki noored varnast kasukad ja ruttasid õue. Isa ise aga kadus kiiresti taha tuppa, sinna läks ka Elmar. Tuba oli hämar, aga Elmar nägi, kui isa läks just sinna, kust rippus alla see „lambi nöör". Samal ajal aga, nagu imeväel kosksid kusagilt kõrgelt ja kaugelt kaunid ja õrnad aisakella helinad, ikka till-tall, till-tall. Ah, see oli nii võrratult kaunis. Noored tormasid tagasi tuppa. „Tõesti tõesti, õues oli aisakella helinat...!"

„Oli aisakella helinat... Noh, siis vähemalt Anni saab mehele." imestas ka isa, kes kiiruga jälle kööki ruttas, Elmar ikka tema kannul. „Mina ka kuulsin", kilkas tema. „Tõesti, tõesti, õues oli kellade helinat!"

See juhtus väga kaua aastaid tagasi kodumaal. Alles palju aastaid hiljem mõistis Elmar, et see oli isa ise, kes aisakellad lakka viis ja nurgast neid nööriga helisema tõmbas. Eesti talumees oli omas talus, nagu valitseja riigis. Elmari isa oli hea valitseja. Ta tahtis vana-aasta viimasel õhtul oma perele natuke rõõmsat meelt ja elevust valmistada.

Kilpkonn ja ahv

Kilpkonn ja ahv läksid koos jalutama ja leidsid ühe banaanipuu. Nad lõikasid puu pooleks ja kumbki istutas oma puu mulda. Ahv võttis endale ladvapoole ja kilpkonn sai alumise osa. Ahvi puu aga kuivas varsti ära, kuid kilpkonna puu kasvas suureks, sest sellel olid juured all. Tema puu otsa kasvasid ka banaanid.

Ahv mõtles, et kilpkonn on teda petnud ja tahtis kilpkonna karistada. Ahv kahmas kilpkonna kinni ja viskas jõkke. Kilpkonn aga tõstis pea veest välja ja hüüdis:

„Tänan sind, sõber, kas sa ei teadnud, et vees on minu kodu?"

Eve Teder
Toronto E. S. Täienduskool
Keele tän. V kl.

Mooduseid eestluse hoidmisest

Eestlased kirjutavad palju raamatuid, see on üks moodus, kuidas me säilitame eestlust. Teine moodus on kõnede pidamine. Noored peaksid siin — seal kõnesid pidama eesti keeles, sest eestlased on alati head kõnelejad.

Oleks veel vaja huvitavat kirjandust Eesti kohta just noortele — teismelistele. Need raamatud, mis praegu kirjutatakse on üsna tillukestele või vanematele inimestele. Ka eesti koolid, kus nad olemas on, säilitavad eestlust. Kõik eesti lapsed peaksid seal käima!

Kool, keel kirjandus ja kõne on moodused kuidas meie säilitame eestlust.

Peeter Ilves
Toronto E. S. Täienduskool
Keele tän. VI kl.

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu üritusena. Toimetajad: Hella Leivat ja Helle Reikman. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, M4R 1T8 Ont.

KIRJANDUS · KUNST · KULTUUR

NORA-MALL KERSONI ESIMENE TUDENGIPÕLVE KLAVERIÕHTU

Tartu College võttis vastu hulga muusikasõpru selleks, et kaasa elada Korporatsioon Fidentia poolt korraldatud Nora-Mall Kersoni klaveriõhtule.

Klaveriõhtu oli sümpaatne süntees Nora-Mall Kersoni Konservatooriumi lõpp-kontserdi ja värskelt lõppenud ülikooli esimese semestri töö vahel.

On loomulik, et muudatus stuudiumi atmosfääris ja olukordades möödunud kontserti koloreeris, aga see oli positiivne. Studiumiga uues ümbruses kaasub vältimatult uusi mõjutusi, „keeldusid ja käskusid" ning see võib hõlpsti mõjutada õpilase enda väljenduskindlust, -vabadust ja -julgust.

Nendest „karidest" on Nora-Mall Kerson suutnud ennast mööda „navigeerida" ja selles valguses tohib tema äsja-möödunud klaveriõhtut lugeda hästi kordaläinuks.

Areneva kunstijüngri enesekindlus ja esinemisküpsus kasvab kõige mõjuvamalt ja kiiremalt otse kontserttaval. Ka selles mõttes on möödunud kontserdist Nora-Mall Kersonile kindlasti palju kasu. Tema esinemine on nagunii juba sümpaatne, mängimise maneer loomulik ja ühenduses esitatavaga.

Kontserdi kava seekord oli rõhutatult rahvuslik: Aavik, Raid, Saar. Eesti literatuur pianistile on rikkalik — valik küllaltki suur ja tasakaalus paljude teiste rahvustega. Veel stuudiumi tuhinas töötavatel noortel eesti heliloojatel on siia juba praegu omalt poolt juurde anda.

Argu unustagu kunagi, et ajal mil näiteks Beethoven oma sonaate kirjutas, elas eestlane oma kodumaal omandi- ja pärandusõiguseta asjana, mida ühest mõisast teise võidi vahetada ja müüa teiste loomade või asjade vastu.

Seepärast on õiglane, et me väga tõsiselt vaatleksime oma Aavikuid, Saari ja Ellereid, et nende kaudu areneda oma Tubinate, Ojade ja Raidideni ning sealt omakorda ikka edasi ümbritseva kunstimaailmaga sammupidamiseni.

Nora-Mall Kersoni klaveriõhtu selles mõttes oli nagu rajav, suundaandev, samal ajal kindlasti lähedal ka Korporatsioon Fidentia lipukirjale.

Nora-Mall Kersoni esinemine viimasel klaveriõhtul toimus kvaliteedis, mida eesti ühiskond on juba varem saanud nautida. Iseseisva muusikalise mõtlemise arengut demonstreeris Nora-Mall Kerson väga piltlikult ja kujundavalt eriti Saare pala esitamisel.

Bachi muusika lahtimõtestamisel on ta instinkiivselt astunud muusikafilosoofilisele teele, mille vaim juba Tallinna konservatooriumi oreliklassis välkus. Nii teksti selgus kui temaatiline prevalents on Bachi muusika esitamise põhiprobleemideks. mõlemaid teenis Nora-Mall Kerson sihi- ja järjekindlalt, aga liigse rõhutamiseta ühes või teises suunas.

Kui Raidi ja Aaviku seekord esitatud helindeid tohiks klassifitseerida urbaanseiks ja loomulikult — linnalapsena — Nora-Mall Kersoni hingele kodusemaiks, siis seda reljeefsemalt tõuseb esile looduse-ligidus ja maaõhk esitatud Saare süidis. Aga ka siin, teatud ulatuses programmilistes osades ei jäänud Nora-Mall midagi võlgu Mart Saare labajalgadele, kasepuust kändlitele, või torupillidele.

Vahepeatusena — kulgeva stuudiumi raamides — tohib Nora-Mall Kersoni möödunud klaveriõhtut nii kunstilises kui ka rahvuslikus mõttes lugeda rõõmustavalt õnnestunuks.

Roman Toi

Solistkoorid eelseisval laulupäeval

12. veebruaril toimuval noorte laulupäeval esinevad peale ühendkooride kaks solistkoori, mõlemad väljaspoolt Torontot. Neist esimene on segakoor Esto-Atlantis New-Yorgist. See on verinoor koor, kelle hoogne debüüt Maaja Duesbergi juhtimisel leidis aset detsembris 1975. Koori kutsus ellu enesele teadmata-tahtmata kirjanik Aarand Roos oma samanimelise raamatuga. Grupp noori, kes New Yorgis seda raamatud lugema juhtusid, sattusid vaimustusse eriti teose lõppridadest: „Kalev läkitab teile oma poja, aga see viibib veel. Ta ei oska eesti keelt ja häbeneb. Olge ärkvel ja valvake, sest üksi ei tea tundi, mil ta tuleb." Toronto laulupäeval on kogu kontserdi esimene osa Esto-Atlantise kanda. Tuleks mainida, et peale Maaja Duesberg-Roosi on koorile tõhusaks toeks olnud abikoorijuht Erik Veski.

Teise solistkoorina esineb Hamiltonis tegutsev tütarlaste laulurühmitus „Hamiltoni Helletajad". Kuigi Hamiltonis on viljeldud noorte laulu ühes või teises vormis juba pikemat aega, alustasid helletajad tegevust praegusel kujul pisut enam kui paar aastat tagasi Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoori sõsarorganisatsioonina Olaf Kopvillemi juhtimisel. Need aastad on olnud täis pingelist tööd ja aryukaid esinemisi, mille kõrgpunktiks võiks vahest lugeda esinemist möödunud aastal toimunud Seedrioru Suviharjal ja samaaegselt sisselauldud heliplaati „Südasuvi". Sellest ajast pärineb ka ansambli praegune nimi. Viimasel alal abistab helletajaid sopran Valve Tali.

Kuigi rühmitus töötab iseseisvalt, õpitakse paralleelselt oma repertuaariga ka Segakoori laule ja esinetakse ühendkoorina igal suuremal eesti ühiskondlikul üritusel. Sidemeheks H.E.S. Segakoori ja helletajate vahel on Merike Koger.

Eelseisval kontserdil esitavad helletajad põimiku eesti lastelauludest pisut moodsamas seades ja Zeiger/Toi popularse „Kanneldaja".

Eesti Rahvusteater Kanadas esitab oma 25. tegevusaasta tähistamiseks 18. veebruaril Gert Helbemäe näidendi „Üleliigne inimene". Pildil osalisi ja teatri liikmeid. Esireas, vasakult — August Tomband, Anne Tüll, Oudi Kalm-Lillioja. Istuvad — Jaan Lents, Elsa Vellner, Rfina Reinik, Alar Aedma, Elma Vabamäe, Rudolf Lipp. Seisavad — Helmi Tomband, Harry Lillioja, Heino Vellner, Tiiu Kolga, Robert Raag, Harry Mürk, Tiina Lipp-Leppik.
Foto — Tommy Tomson

ADM. J. PITKAST KOL. A. LUTSU RAAMATUS

Kolmes-neljas kohas on juttu adm. J. Pitkast mälestuste raamatus, mille kirjutanud kol. Alfred Luts (Heitluste keerises). Kõik need märkmed Pitkast esinevad raamatu teise osa lõpupoolel, kus on kirjeldatud 1944 aasta sündmusi Eestis.

Mul on mõningaid kahtlusi kol. A. Lutsu väidete tõepärasuse üle.

Esimese kahtluse tekitasid need read: „Rindel võitlevate vägede moraali tõstmise ja väejooksikute peidupaigast väljameelitamise eesmärgil kutsuti admiral J. Pitka Soomest Eestisse."

Siit jääb mulje, et Johan Pitka tuli kellegi kutsel Eestisse. Nii see sijski ei olnud. Paneme siia kõrvale need read, mis ma olin üles märkinud Rootsis põgenikelaagris 1944/45 talvel. Siis olid mälestused veel värsked. Kogu selle mälestuste märkmiku avaldas „Meie Elu" oktoobris-novembris 1975: „Saatuslik suvi adm. J. Pitkaga". Sealt loeme: „Oma tuleku põhjusena rääkis admiral Pitka, et tema on annud sõiduks sooviavalduse juba siis sisse, kui jaanuarikuul Narvarinne lagunema hakkas. Ta tahtis siis tulla appi kodumaa piiride kaitsmisele. Tema avalduse otsustamine on aga võtnud sakslaste juures niipalju aega, et alles aprillis anti luba. Tema arvates oli ka Jaapani saatkond Helsingis kaasa aidanud, et ta siiski loa sai. Jaapanlased vist olevat Berliinis sakslastele selles suhtes mõju avaldanud." Nii oli seekordne seletus admirali enda suust.

Soomest tagasituleku loos olen jätnud kirja panemata ühe episoodi, mida admiral oma perele rääkis. Nimelt olevat ta üritanud isegi salaja ületulekut, kui ametlikku luba pika ootamise peale ei saabunud. Ta olevat olnud paadiga juba merel, kuid pidanud tagasi pöörama mingi rikke tõttu. Oleks see plaan tal õnnestunud, oleks ta jäänud Eestis põranda alla ja isegi perekond ei oleks teadnud tema olemasolust.

Kõik need asjaolud viitavad sellele, et admiral Pitka ei tulnud Soomest Eestisse mitte kellegi kutsel, vaid oma tungival soovil. On muidugi võimalik et sakslased oma loa andmisega meelega viivitasid ja ootasid n.ö. parajat aega. Selles suhtes ei ole vist kellegil andmeid. Aga kindel paistis küll, et tema tulek aprillis 1944 meeldis sakslastele, sest nad võtsid teda kenasti vastu.

Nagu tagant järele on olnud kuuldusi, olevat Saksa julgeoleku teenistuses seisvad eestlased olnud põhimõtteliselt vastu admirali tulekule Soomest tagasi Eestisse. Neil meestel oli nähtavasti teada admirali mõttelaad ning nad kartsid õigustatult, et saksa propaganda võib vana sõjakangelast ära kasutada oma huvides. Samuti kartsid nad ka seda, et üle 70 aasta vana admiral on liiga kinni Vabadussõja mälestustes ega pole suuteline hindama õjeti uusi olukordi.

Kol. A. Luts oma mälestuste raamatus toob ette mitmel korral sakslaste mõistmatust eestlaste kohtlemisel. See oli otse traagiline, kuidas kõik eestlaste üritused sakslaste juures jooksid nagu kiviseina vastu. Kas oli see kõik ette nähtud mingis kuratlikus hitlerlaste üldplaanis või oli see tingitud sakslaste organisatsiooni nõrkustest või reetmisest, seda peavad veel ajaloolased selgitama. Eesti rahvas sattus vastu oma tahtmist kommunistliku türannia alla!

Kodumaalt lahkumist kirjeldades on kol. Lutsu raamatus nimetatud admiral Pitkat kaks korda. Siin paistab olevat tegemist eksitusega mõlemal korral. Autor kirjutab: „Nagu Saaremaa maavanema abikaasa proua P. Paas mulle Rootsis rääkis, olevat ta septembrikuu viimaseil päevil Kuressaare tänaval kohanud admiral Pitkat. Proua Paas ütles end Pitkat tundvat juba kauemat aega, alates sellest, kui nad elasid Tallinnas naabermajades. Mina nägin admirali viimati 20. septembril Kindralinspektuuris, kui ta tuli endale võtma sõiduluba Saksamaale siirduvale laevale."

Mõlemate nende seletuste tõepärasuses tuleb kahelda.

Kõigepealt admiral Pitka viibimine Kuressaares, kas uskuda pr. Paasi jutustust või Nõukogude Eesti Entsüklopeediat, kus J. Pitka surmapäevana on märgitud 25. sept. 1944, ja surmapaigana Piirsalu vald Läänemaal. Kommunistide politseiaparaat kuuldavasti ajas kõvasti taga adm. Pitka jälgi pärast Eesti okupeerimist 1944. Nad olid pinninud mitmeid Pitka perekonnaliikmeid ja ka teisi inimesi, kes nende kätte sattusid veel aastaid hiljem — kas teate midagi admiralist. Kui kõigi nende ülekuulamiste tulemusena on nüüd Entsüklopeedias märgitud kindel surmapäev, siis on ehk selles ka mingi tõde. Sel puhul ei saa pr. Paasi jutt õige olla. Või on kommude andmed lihtsalt tuulest võetud? — Keda uskuda. — Kahjuks on pr. Paas ka juba elust lahkunud, ei ole enam võimalust, et temaga juttu kontrollida.

Küll oleks aga huvitav kuulda kol. A. Lutsu ligemat seletust admiral Pitka kohta Kindralinspektuuris 20. sept. 1944. Sel päeval ma olin veel Tallinnas ja ei mäleta, et admiral oleks jalga tõstnud Toompea poole. Aga ma ei tahagi vaielda oma mälu põhjal sündmuste üle, mis leidsid aset üle 30 aasta tagasi. Ma tsiteerin uuesti neid ridu, mis olin kirja pannud ainult mõni kuu pärast Eestist lahkumist ja mis avaldati „Meie Elus" 14. nov. 1975: (Saatuslik suvi admiral Pitkaga). „Kolmapäeval, 20. sept. oli sakslaste ärasõitmine täielik. Veeresid isegi suured rasked teerullid sadama poole ja sõjaväelaste rida valgus sinna vahetpidamata. Admirali staabi ette Narva maanteele kogunes kenake hulk inimesi, sest paljud käisid küsimas, mis nüüd ette võtta. Seal vastati kõigile, et nüüd peame hakkama ise oma kodumaad kaitsma enamlaste vastu."

Kolmapäeva õhtu kohta ma olen kirjutanud:

„Rindeolukorra kohta ei olnud kellegil selget ülevaadet. Teati küll, et Tartu pool on venelased läbi murdnud, kuid kui kaugel asi on, seda ei teatud. Kogu Eesti maa ja rahvas oli nagu suures teadmatuses — üks võim on lahkumas ja teist ei ole kusagil asemele astumas. Oodata oli halba, kuid ei teatud seekord veel, kui kaugel see halb on.

Helistasin staabist Soodlale ja küsisin, et kas nende pool on midagi organiseeritud, et riigis korda luua. Peaks nagu midagi ette võtma. Kindral Soodla vastas, et mis mõttega ette võtma. Ma ütlesin, et Eesti mõttes. Ta lausus, — on hiljaks jäänud. Teil ei ole seal ülevaadet olukorrast. Soovitas admiralil sinna tulla, et saaks ligemalt läbi rääkida. Admiral oli aga Soodlast võrdlemisi halvas arvamises ja ei pidanud nagu vajaliseks temaga rääkida. Ta jagas korraldusi edasi meestele, kuidas koondada, relvi koguda ja vastupanuks valmis olla . . ."

Ja lõpuks kolmapäeva öö kohta, kui me ootasime sadamas, ja Weizenbergi tänavas veomasina kordasaamist, et alustada sõitu Saaremaale, ma olen kirjutanud:

„Ka admiral ei läinud sel ööl koju Piritale, kuigi tema asjad jäid kõik sinna ja ma andsin korteri võtme tema kätte. Tal oli tulijaid ja minejaid nii palju, et ei saanud staabist kaugemale."

Kõigist neist tsitaatidest jääb mulje, et admiral Pitka ei käinud Kindralinspektuuris „endale võtma sõiduluba Saksamaale siirduvale laevale", nagu kol. Luts kirjutab oma raamatus.

Saksamaale siirdumise kohta olen teinud märkusi eelmise päeva — teisipäeva, 19. septembri 1944 kirjeldamisel, kui olin kogu päeva admiraliga koos. Seal kirjelduses on järgmised read:

„Teisipäeva õhtul sõitsime sõiduautoga veel Piritale ja magasime öö kodus. Õhtul tuli sinna SD mees ja palus ärasõiduks valmis olla. Tal oli isegi hobune kaasas, et Pitka perekonna kraami laeva juurde viia. Kuid seekord jäi sõitmine pooleli, sest Harry (admirali tütrepoeg, kes oli Kiviloo mõisas koos teiste Pitka meestega A. J.) ei olnud ka veel tulnud ja admiral ei pidanud nagu sõitmist vajaliseks. Ta küll ei keelanud, vaid ütles, tehke mis tahate."

Admirali üldine seisukoht oli, et eestlased näitavad maailmale oma väljaastumisega, et nad ei oota venelasi, vaid lähevad relvadega neile vastu. Viimaste päevade tõrjelahinguid ta hindas selle poolest, et need andsid rahvale rohkem võimalust põgenemiseks.

Kui neljapäeval, 21. sept. 1944 tulema saime Tallinnast ja admiral Narva maanteele oma staapi maha jäi, siis ta troostis meid, et katsuge aga naised ja lapsed ära viia, küll ma üksi ikka kuidagi pääsen. Kui ma ei eksi, siis kavatses ta otsida esimest varjupaika kusagil Pärnumaal.

Keda siis nägi kol. Luts oma staabis 20. septembril 1944 keda ta pidas admiral Pitkaks?

Kas nii kergesti võivad sattuda eksitused trükisõnasse. Oleks veel, et autor: räägib edasi kellegi teise juttu, nagu näit. pr. Paasi jutu puhul Pitkast Kuressaares, — aga et inimene ise nägi midagi, mis ei saa õige olla?! Sellest on kahju, see rikub raamatut.

Ma ei taha sugugi maha teha kol. Lutsu mälestusteost. See on ilus raamat ja väga huvitav raamat. Seal on mitmeidki fakte, mida varem pole avaldatud. Tahtsin vaid sõna võtta selleks, et korrigeerida mõnda pisiasja, mis võivad segadust tuua järgnevate põlvede lugejaile, kes ainult trükisõna põhjal saavad elada kaasa möödunud sündmustele.

See korrektuur on jäänud kahjuks pisut hiljakski, sest näit. raamatu arvustaja E. E. (Vaba Eesti Sõna 16. dets. 1976) tsiteerib juba kol. Lutsu sõnu adm. Pitka kohta ning nimetab raamatu koorusteks „täpsust ja asjalikkust". Täpsuse kohta tekib nüüd pisike küsimärk . . .

Joasalu

Eesti Kunstipärandi Registreerimise lehed

on saadaval, palume helistada ja küsida Eesti Kunstide Keskuse

tel. 766-0203

EKK TEGEVUS ELAVAIM VEEBRUARIS

Eesti Kunstide Keskuse käesoleva aasta aktiivsus on koondatud veebruarikuule, mis langeb kokku ka „EKK Päevaga 1977", mis toimub Tartu College'is 13. skp. kella 12—8 p.l. Samal kuul, 8. veebruaril toimub ka „Graafika näitus 8" koos laudkonna vestlusega, mis avatakse kell 7 p.l. Richview Public Library galeriis — 1806 Islington Ave. (üks blokk põhjapool Eglintoni). Näitus avat. iga päev kl. 9 h.—9 õ., laup. kl. 9—5).

Tänavune EKK päev esitab teist aktiivset ala, fotot ja selle ala mitmeid esinemis-arendamisvõimalusi. Selle teostamiseks on fotoala eriteadlane V. Muikma rakendatud pikemaajalise projekti, mille algosaks on erinäitus „Portreesid kaasmaalastest" haarates 30 eestlase portreed. See projekt tahab täita hiljem meie „biograafilise leksikoni" fotode osa. Möödunud suvel väljakuulutatud fotovõistluse „Üksildus" tagajärjed ja näitus on lisaks fotoalalisele tegevusele. Muusikalisi vahepalasid esitavad noored muusikud. Fotonäituse väljapanekute zhüriis on: P. Sepp, H. Vesterblom ja prof. Vello Sermat. Zhürii otsused esitatakse näituse avapäeva pärastlõunal, kusjuures ka publikul on võimalus osa võtta hääletussedelitega.

„Graafika näitus 8" moodustab teise ja väga lähedase osa „EKK Päevast 1977". Näitus on tegelikult avatud 1.—28. veebruarini ja ametlikul avamispäeval toimub ka laudkonnavestlus. Kokku on esitatud 28 graafilist tööd 8 kunstnikult: A. Lee, Margus Lee, Otto Paju (Rootsi), Peeter Sepp, Jaan Põldaas, Jaan Reitav, Rutt Tulving ja Agate Veeber (USA).

Jätkuvalt toimub EKK raames veel kahe kuu jooksul eesti kunstipärandi registreerimine ja selle järele tuleb esitada valitsusele aruanne tulemuste ja kulutuste osas, kuna valitsus andis oma toetuse selle läbiviimiseks. Üldiselt on aktsioon andnud rahuldavaid tulemusi ja suhtumist kaasmaalaste poolt. Mitmed kunstiteoste omanikud on jõudnud selgusele, et nende käes olevate teoste kinkimiseks või hilisemaks pärandamiseks on koht kunstimuuseum, mis võib aja jooksul paisuda oluliseks koguks.

Sopran Õnne Laikve esitab ooperikatkeid

reedel 4. ja pühap., 13. veebr., lauldes Euridice osa C. W. Glucki ooperist „Orfeo ja Euridice". Toronto Opera Repertoire teatri esituses Central Technical teatris, 725 Bathurst Str. algusega kl. 8 õ.

TÄNA tagastan Eesti Kunstipärandi Registreerimise Lehe,

lootes et see ei ole veel hilja ja Eesti Kunstide Keskus saab oma aruande 1. aprilliks 1977 Kanada valitsusele Ottawas esitada.

Musica Divina ja Musica Viva kontsert

Pühapäeval, 13. veebruaril 1977 kell 4 p.l. toimub Peetri kirikus, Torontos, järjekordne Musica Divina koori ja Musica Viva kammerorkestri kontsert, juhatab Lembit Avesson.

Kavas on seekord nii barokk- kui ka klassikalise ajastu muusikateoseid. Esitusele tulevad: J. B. Bach-i Brandenburgi kontsert nr. 4 — kahele flöödile, viiulile ja keelpillidele, ning sama helilooja cembalo kontsert d-mollis. Viimast esitab, seekord küll klaveril, Toronto eesti kontsert-publikule hästi tuntud noor andekas eesti pianist Tiina Mitt. Edasi kuuleme harvamängitud Mozarti Fagoti kontserti, mis on helilooja noorusaja kompositsioon kuid mis näitab täielikult küpse Mozarti helistiili. Solistina esineb orkestri alaline fagoti mängija Gordon Slater.

Klassikalisse ajastusse kuulub ka kontserdi viimane pala, F. J. Haydn'i Missa St. Ioanni De Deo. Lühikene liturgiline, mitte kontsertmissa on huvitav oma lihtuses ja arhitektoonilises selguses, kus kuulajaskonda aitab süveneda motiivide kordamine.

Lembit Avesson on oma kauni klassilise muusika harrastusega suutnud võita ikka enam ja enam teenitud poolehoidu ja imetlust.

TIIBKLAVERID — PIANIINOD
Petrof, Bluthner, Forster, j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised MUUSIKARIISTAD
Parandus. Üürimine.
REMENY
house of music Ltd.
553 Queen St. W., Toronto 133, Ont.
Tel. 363-1966

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.

Soome rukkileib

EUROOPAMAITSELISED JUUSTUD, KALAKONSERVID, DELIKATESSID

Avatud teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 9—4.
Esmaspäeval suletud.

KOHUTAV RONGIÕNNETUS AUSTRAALIAS

SYDNEY („Meie Elu" kaastööliselt) — Algav aasta läheb Austraalia ajalukku kohutava rongiõnnetuse näol mis juba on nõudnud 80 surmaohvrit. Austraalia Alpides — Sinimägedes — asuva Mount Victoriast lähtuv Sydneysse tööle sõitjate täiskiilutud rong libises rööbastelt 21 km Sydneyst Granville (eeslinna) jaamas. Libisemine oli niivõrd õnnetu, et riivas ülalasuva maantee silla talasid, mis siis kolmandale vagunile peale langes vajutades selle pooleteise meetri kõrguseks rusuks. Ülalt sillalt langesid veel otsa kolm autot ja mootor-rattur.

Kuigi päästetööd algasid kohe ja kohal oli peatselt viis kraanat ja arvukad päästemeeskonnad, võttis peale langenud silla eemaldamine terve päeva ja öö. Sama tegi ka raskeks raskeltvigastatute eemaldamine. Nii säädi kätte viimane ellujäänud üheksa tundi hiljem peale õnnetust üliraskete vigastustega. Mobiliseeriti ümbruskonna haiglad, ambulantsid ja arstide meeskonnad. Üle 500 riivistusid vereandjatena Punase Risti punktidesse. Austraallastele omase meelerahu ja kindlusega päästetööd toimusid ennast-ohverdavas hästikorraldatud õhkkonnas, kaasabi andmas Päästearmee ja uskkondade köögid toitlustamise näol.

☆

„TIINA" filmi esietendus Austraalias, Sydneys NSW ülikooli aulas omas esietenduse mõõtmed. Vahuvein, mitmedki olid ilmunud õhtuülikonnas. Kohale oodati ka Föderaal valitsuse haridusministrit senaator Carrickut. Päevane ülikuumus asendus korraga raevutseva vihma ja äikese tormiga, mis siiski enne algust vaibus. Sydney Eesti seltsi esimehe Tiiu Simmul-Kroll'i tervitav sõnavõtt ja Virmaliste rahvatantsu grupi esinemine oli kõigiti ülev ja omal kohal. Kuid siis algas filmi etekanne, kus vaevu oli arusaadav, et on Eesti keelega tegemist. Isegi lume rudisemine oli nagu määrimata uksehingede krääksumine. Ka valgus oli terav ja käre mis hävitas pooled toonid. Ja seda hoolimata, et olevat tegemist olnud kõige moodsama filmi- ja hääleaparatuuridega. Ka filminäitaja olevat omanud väga kõrgeklassilise kvalifikatsiooni. Enamus lahkus segaste tunnetega. Mõni kirus, et olevat asjata üles kiidetud meie omakultuuri kallis filmitoodang.

Kui teisel päeval vähestel oli võimalus näha sama filmi Immigratsiooni-ministeeriumi filmisaalis, oldi üllatunud heast Eesti keelest ja meeldivatest värvidest. Seisti tõelise mõistatuse ees. Filminäitaja olnud hoopis lihtne asjaarmastaja. Kus seisis siis viga? Kas polnud mitte tegemist haridusala töötajaga, kes ihus hammast kas tulemata jäänud senaator Carricku või eestlaste peale. Carrickut on alati saatnud kärarikkad demonstratsioonid õpetajate ja üliõpilaste poolt.

OLI-ON

RAHVUSVAHELINE JUMALATEENISTUS
ÜHES HAIGETE EEST PALUMISEGA

Rev. JAMES POYNTER

Esmaspäeval, 14. veebruaril kell 7.30 õhtul ja iga kuu teisel esmaspäeval.

Walmer Rd. Baptist Church (saalis, mitte kirikus)
1 blokk põhja lääne Spadinast ja Bloorist.

KÕIK TERETULNUD.

Kiri Saksamaalt

SUURE VÕIMUGA VÄHEMUS

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Olulise võimuteguri, millega peavad arvestama isegi valitsus ja riigipank, moodustab Saksa Ametiühingute Liit, millesse koondunud 16 erialade ametiühingut kogusummas 7,4 miljoni organiseeritud töölisega. See arv moodustab umbes kolmandiku kogu tööliskonnast. Ehkki ametiühingutesse organiseeritud töölised on võrreldes organiseerumatega vähemuses, võib Ametiühingute Liit streigi puhul halvata kogu majanduse ning kõrgete palganõudmistega põhjustada inflatsiooni.

Küsimata nõusolekut organiseerimata tööliste enamuselt, võivad ametiühingud kuulutada välja streigi kui sellega on nõus 75 protsenti ametiühingu liikmetest. Ametiühinglaste streigipostid sulgevad käitistesse pääsemise neile töölistele, kes streigiga nõus ei ole.

Ehkki Saksa Ametiühingute Liit sümpatiseerib pahempoolsetele, on ta ise üheks rikkamaks juriidiliseks isikuks kogu Liiduvabariigis. Talle kuulub üks suurimaid pankasid Saksamaal, suurim ehitusettevõte Euroopas, elukindlustusselts, reisibüroo ja osa ühest suuremast jaekaubanduse kontsernist. Kogusummas omab Ametiühingute Liit kinnisvarasid 2,3 miljardi marga väärtuses, 750 miljonit väärtpaberites ja ümmarguselt 2,3 miljardit marka sularahas, mis ette nähtud ametiühingutesse kuuluvate tööliste toetamiseks streigi puhul. Teadaolevatel andmetel pole Ametiühingute Liit oma ettevõtetes rakendanud eeskujuna neid soovunelmaid, nagu neid oodatakse eraettevõtjatelt.

Kunagi varem Saksa ajaloos pole ametiühingud omanud nii suurt varandust ja mõjuvõimu kui praegu. Suurtööstustes on võtmepositsioonid ametiühinglaste käes, kes moodustavad umbes kolmandiku kõigist järelvalvenõunikest. Üle poole liidupäeva liikmeist on ametiühinglased. Helmut Schmidti kabinetis on ainult neli ministrit, kel pole ametiühingu liikmekaarti taskus.

Praegu põhjustavad ametiühingud algavate tariiflepingute sõlmimise puhul löökridu ajalehtede esikülgedel. Võrreldes eelmise aastaga, mil palganõudmised olid mõistlikkuse piirides, on tänavu palganõudmised märksa kõrgemad. Läbilõikes nõutakse umbes 10 protsenti enam palka, mille hulgas on pikendatud puhkus ja kõrgendatud puhkusraha. Palju pahandust tekitas Ametiühingute Liidu esimehe Heinz Oskar Vetteri märkus, nagu oleks tööpuudus Saksamaal üks kapitalistliku majandussüsteemi jooni. Ka varjatud streigiähvardus ametiühingutelé vastuvõtmatute valitsuse otsuste puhul, kutsus avalikkuses esile korralekutsuva kriitika. Oma võimust teadlikule Vetterile tuletati meelde, et valitsuse otsuste revideerimine ei kuulu ametiühingute kompetentsi. Üldkokkuvõttes on saksa ametiühingud näidanud võrratult enam vastutustunnet kui nende streigihimulised kolleegid Inglismaal ja Itaalias.

☆

Võttes nähtavasti arvesse asjaolu, et „uurad" kuuluvad N. Liidus ikka veel luksusesemete hulka, kinkis üks pensioneeritud kellavabriku tööline Schwenningenis seltsimees Brezhnevile tema 70 a. sünnipäevaks raritseetide hulka kuuluva taskukella, mis suurem kui viksikarp. Üks osut ja sirbi ja teine vasarakujuline. Numbrilaua keskel uhkeldab punane viisnurk, selle all Lenini sihverplaat. Viimase ümber on sõõrkirjas „Kõigi maade proletaarlased ühinege!" Seda liiki taskukellasid produtseeriti Schwenningenis viimati 1929. aastal N. Liidu eritellimisel. Hitleri võimule tuleku ajal võttis punase ilmavaatega tööline, kelle korteris teostati mitmeid läbiotsimisi punase kirjanduse leidmiseks, kella ühest lahti ja peitis üksikosad. Alles pärast sõda ta monteeris jälle kella kokku ning ootas kogu aja „suurt tundi", et oma „uuraga" teha üht nõukogude inimest õnnelikuks.

Liiduvabariigi ehitusministeerium ja üürnike selts ennustavad korteritsikust juba tuleval aastal, eriti lähedasti asustatud tööstuspiirkondades. Üürnike selts juhtis tähelepanu sellele, et läinud aasta jooksul ehitati Liiduvabariigis 400.000 uut korterit, millest ainult kolmandik on üürikorterid. Enamus kortereist on püstitatud omavajaduseks. Läinud kolme aasta jooksul oli suur ülepakkumine korteritest. Alates 1975. a. jaanuarist kehtiv uus üüriseadus andis üürnikele kõik õigused, majaomanikele seevastu ainult kohustused kärbitud omandiõigusega. See seadus on üheks põhjuseks, et eraisikutel ja -ettevõtjatel pole enam huvi üürikorterite ehitamiseks, väidavad majaomanikud. Pealegi ei tasu madalad üürihinnad kõrgeid ehitus- ja remondikulusid. Tänavu tõusevad üürid eraisikute poolt üüritavates majades 3—5 protsenti, riigile kuuluvates sotsiaalkorterites aga 6—8 protsenti.

☆

Uksega eksida võivad Saksamaal need välismaalastest turistid, kes otsivad ajalehtede kuulutuskülgedelt omale giidi, tantsupartnerit, seltskonnadaami, fotomudelit või sauna. Ajalehed, eriti kõmu- ja õhtulehed avaldavad lehekülgede kaupa kuulutusi vastavat elukutset omavate poolt, kus märgitud peale elukutse ainult linn ja telefoninumber. Kuulutuste avaldajad esinevad nimede all nagu Hostess, Amateurmodell, Modell. Foto-Modell, Top-Modell, Star-Modell, Gesellschaftlerin, Gesellschaftsdame. Tänzerin, Mannequin, Star-Mannequin, Top-Mannequin jne. Nende nimede taga peitub alati maailma kõige vanem elukutse, mille üle paremas seltskonnas avalikult ei räägita. Seda elukutset on viimastel aastatel hakanud harrastama ka mehed, kes esinevad lehekuulutustes „Dressmani" või „Gesellschaftleri" nime all. Labastatud on ka soomlastele ja eestlastele pooleldi püha paik — saun. Kui mõni otsib endale ajalehe kaudu liikmeid „Sauna-Club'i" jaoks või osavõtjaid „Sauna-Party-'ks", siis on tegemist ettevõttega, mille hoone ette sobiks punane latern.

-kk

Kiri Rootsist

MEIL PUUDUB INFORMATSIOON IKESTATUD KODUMAALT

STOKHOLM („Meie Elu" kirjasaatjat). — 22. jaanuaril Stokholmis ilmunud „Teataja" tõi oma esiküljel huvitava sõnumi ikestatud kodumaalt pealkirja all: „O Tiefi ei lubatud matta A. Susi kõrvale". Selles informatsioonis seisab, et A. Susi haua kõrvale kaevatud Tiefi jaoks ettenähtud haud aeti kinni ja kirst viidi autos uuele surnuaiae, kus haud oli valmis kaevatud. Leinalised väjendasid oma sügavat meelepaha ja laususid, et surnut ka ei saa enam matta nagu ta on soovinud jne. Inimesed läksid siis uuele kalmistule ja võtsid matusest siiski osa.

Sündmus äratas üldist pahameelt ja hukkamõistu. Nagu inimesed Tallinnas arvasid, kartsid Soveti okupatsioonivõimud ilmselt, et kui Tiefi ja Susi hauad asuks kõrvuti, võiks see koht kujuneda rahvale palverännakukohaks. Selle ärahoidmiseks kimbutati siis Tiefi isegi veel peale tema surma".

Nii siis saime Otto Tiefi matmisel toimunud vahejuhtumist teada alles kümme kuud pärast O. Tiefi surma. Nii vilets on meie teateteenistus okupeeritud kodumaalt, seda peaaegu ei olegi meil. Kuuleme ainult mõningaist uudistest, mis on tihti ka värvitud, nendelt kodumaalastelt, keda punane rezhiim on lubanud käima vabasse maailma. Enne seda käivad aga need väljalastavad ühest eriasutusest läbi, kus neile ette loetakse käitumisreeglid vabas maailmas: nad ei tohi Rootsis, USA-s, Kanadas ega mujal vabas maailmas lugeda eesti ajalehti, nad ei tohi külastada Eesti Majasid, ei tohi midagi jutustada raskustest N. Eestis jne. Ainult mõned julgemad lausuvad vahel mõnda mittelubatut, aga sedagi õige tagasihoidlikul viisil.

O. Tiefi matmise ärakeelamine Metsakalmistule oli ju nii suur sündmus, et sellest pidi kohe informeeritud olema kogu rahvas kodumaal. See informatsioon jõudis siia alles kümnekuise hilinemisega. Kõik vaba maailma eesti lehed ja ajakirjad, mis teatasid O. Tiefi surmast, lisasid et „Tiefi põrm maeti arvuka leinalistepere osavõtul 13. märtsil Tallinnas Pärnamäe kalmistule. Haud uppus siin lilledesse. Mõni kuu hiljem oli pilt hoopis teine. Liivasel pinnal kasvab üks suureleheline taim. Kõrval on üksik lillepott. Risti asemel on orgi otsas viit, millele kirjutatud rooma numbes XXVII ja kõrval nimi Otto Tief". Eesti väljaandeis vabas maailmas avaldati ka foto Otto Tiefi hauast Pärnamäel ja selle all avaldati eelpooltsiteeritud tekst.

Pärnamäe uus surnuaed asutati kolm-neli aastat tagasi kusagile Iru kanti ja see ei asu mitte Metsakalmistu lähedal. Metsakalmistu on nüüd määratud ainult punaste tegelinskite matmiseks, keda nüüd rohkesti sureb äkilistesse haigustesse või kõrgemasse ikka jõudmisel. Tuleb uuesti kahetseda, et meil algusest peale ei asutatud informatsiooniapparaati järjekindlaks uudiste hankimiseks ikestatud kodumaal.

☆

15. jaanuaril kell 9 hommikul juhtus Stokholmis raske lennuõnnetus. Rootsi siseliini reisilennuk, mis tuli provintsist 19 reisijaga ja kolme meeskonnaliikmega kukkus enne Bromma lennuväljale jõudmist selle lähedal Solnas alla, kusjuures kõik 22 lennukisolijat surma said. Bromma vana lennuväli, kus veel siseriigi reisilennukid maanduvad, asub elamurajoonide keskel ja rootsi avalikkus on ammu nõudnud, et see lennuväli likvideeritaks. Rootsi uus suur reisilennukite lennuväli asub Arlandas, Stokholmist 40 kilomeetri kaugusel.

Eelnimetatud reisilennuk neljamootoriline vanemat tüüpi aeroplaan kukkus Solnas keset elumajasid asuvale autode parkeerimisplatsile. Hukhunud lennuk oli 15 aastat vana, ostetud lennuühingu poolt kusagilt Aafrikast. Õnnetuse põhjus on seni selgumata. Mõned asjatundjad tahavad väita, et lennukile tekkis õhus rohkesti jäätist ja et see põhjustas katastroofi. Lennuki juhiks oli vana kogenud lendur, kes kümme aastat teeninud lendurina sõjaväes ja asunud hiljem tsiviilteenistusse. Mõned lennuõnnetust pealtnäinud isikud kinnitasid, et nad olevat lennuki allatulekul näinud lennuki kohal tuleleeke. Mõned arvavad, et see vana lennuk ei kõlvanud enam lendamiseks ja kangelaseks osutus lennuki juht, kes laskis oma katastroofi sattunud sõiduki alla kukkuda parkeerimisplatsile. Sealsamas lähedal on umbes sada reamaja: kui lennuk neile oleks kukkunud, oleks katastroof olnud tohutu. Rootslased ei taha isegi rääkida sellest, et see reisilennuk oli vananenud ja oleks pidanud ammu juba käigust väljas olema.

★

Kuningakojast teatati ametlikult, et noor kuninganna Silvia ootab lapse sündi eeloleval suvel.

Paul Juttus

AUTOSÕITJATELE

1. veebruaril hakkas Ontarios maksma uus autojuhtide klassifitseerimise määrus, millega tahetakse saavutada olukorda, kus mootorsõidukit juhtiv isik omab vajalikud kogemused, teadmised ja tervise selle sõiduki juhtimiseks. Suurel määral sarnaneb määrus vabariigi ajal Eestis maksnud eeskirjade ja liigitusnormidega. Senised operaatori ja chauffeuri mõisted kaovad ja samuti ei ole oluline kas autojuhtimine on elukutseks või mitte. Uus määrus puudutab kõiki Ontario nelja miljoni juhiloa omanikku, kuid ainult 200.000 neist peavad sellega seoses ise midagi ette võtma.

Tavaline sõitja, kes kasutab sõiduauto või kergeveoautot (kuni 10.000 naelase üldkaaluga), kuulub nüüd klassi "G" ja neile saadab Teedeministeerium nagu seniniigi uuendamiskuupäevaks uue loa postiga koju kätte. Koolibusside ja sõidukite juhid (Klass B ja E) saavad kunagi enne 31. augustit juhtnöörid, kuidas uut luba saada ja peavad seda tegema enne sügisest kooliaasta algust. Raskete veoautode, järelvankreid vedavate traktorite, liinibusside, ekskursioonibusside, jne. juhid on uue määrusega rohkem hädas. Nendelt nõutakse peale kogemuste ja teadmiste ka head kuulmist-silmanägemist ja peavad olema füüsiliselt terved. Ka peavad nad edaspidi esitama perioodiliselt arstitõendeid tervise kohta, nagu seda teevad näiteks lendurid. Ülisuurte mootorveokite juhtimine on raske ja pingerikas töö, mitte üksi füüsiliselt, vaid ka vaimliselt. Ministeerium soovitab vastavatel autojuhtidel astuda kohe tööandjatega ühendusse, kelledele on juba täpsed juhtnöörid saadetud kuidas toimida. Mootorratturid kuuluvad edaspidi klassi "M" ja ka neile saadetakse uus luba koju. Teedeministeeriumist ja selle osakondadest on saadaval tasuta raamatuke, mis selgitab uue korra peensusteni.

Tavalisele autosõitjale peaks uuest määrusest olema palju kasu. Me kõik oleme vaikselt kirunud suurte sõidukite juhte, kes kasutavad maanteid just nagu oleks need nende eraomand. Suurus üksi on aukartust äratav, aga kui nendega peaks õnnetus juhtuma, kannatavad selle all paljud läheduses olevad sõiduautod. Ontario Transport-ettevõtete Ühingul on pidevalt maanteedel inspektorid, kes jälgivad ühingu liikmete autojuhte, lisaks tavalisele liikluspolitseile. Nende 1976. a. esimese 9 kuu kokkuvõte näitab, et elukutselised pole meist palju paremad ega hoolsamad ja liiklusmääruste rikkumine on üsna tavaline. 933-est korrale-kutsumisest olid need: 431 juhul ettenähtud kiirusemäära ületamine, 150 — liiga lähedal eelsõitjale; 98 — liiga kiirelt sõitmine antud olukorras; 65 — hoolimatu möödasõitmine; 55 — sõitmine keset joont; 28 — liikluse takistamine; 15 — teemärkide ignoreerimine; 11 — „põidlaga" rändajate kaasavõtmine! 10 — keelatud kohta parkimine, jne. jne.

Toronto elanikkudel, kes tervislikel põhjustel pole võimelised kasutama autobusse, tramme ega allmaaraudteed, muutub alates 7. veebruarist linnapiirides liikumine palju hõlpsamaks. Toronto Transit Commission (TTC) on loonud uue liiklusüksuse „WHEEL-TRANS", mis on varustatud päljude selleks otstarbeks kohandatud ja vastavate seadeldistega varustatud väike-bussidega ja mis teevad ratastoole ja karkekasutavate, kui ka muude invaliidide transporteerimise igati kergemaks ja mugavamaks. Sõidukid tulevad isikule koju järele ja toovad ta ka tagasi, olgu see siis arsti juurde, kliinikusse, tööle, kooli või mujale. Teenindus on kas regulaarne või juhuslik. Regulaarne maksab $17.50 kuus ja äraviimine-tagasitoomine toimub iga päev samal kellaajal vastava linnaosa plaani kohaselt. See on sobiv töölkäijatele, regulaarselt ravi saajatele, jne. Need kes soovivad „Wheel-Trans'i" kasutada ainult vahetevahel, peavad sõiduki 24 tundi ette tellima ja neile maksab üks ots 2 TTC piletit ehk 80 senti (pensionäridel pool hinda). Kui sõidukitel peaks hädalistest jääma aega üle, lubatakse neid kasutada ka külastusteks, sisseostule minekuks ja muudeks vähemolulisteks sõitudeks. Kes kavatseb „Wheel-Trans'i" kasutama hakata, peab end registreerima ja need, kes vastavad ülesseatud nõuetele, varustatakse eripassidega. Registreerimisavaldusi saab helistades 481-5141 või kirjutades aadressil:

WHEEL-TRANS Applications
Toronto Transit Commission
1900 Yonge Street
Toronto M4S 1Z2

„Wheel-Trans" on esialgu 3 aastat kestev eksperimentaalne projekt ja selle kulud kannab Metro Toronto ja Ontario Provints.

Kaitserihmade mittekasutamise eest karistati Ontarios 1976. aastal 6683 isikut ja samal ajal suurenes liiga kiire sõidu eest tehtud protokollide arv 50% võrra. (Ontario Provintsipolitsei andmed).

Hoolimatud ja västutustundetud parkijad on meil kõigil ajanud vererõhu paari kriipsu võrra kõrgemale. Küll tekitab meelehärma, kui näiteks kiriku ümber ringi sõites ja parkimiskohta otsides märkad, kuidas üks „tark" on oma sõiduriista parkinud kahe väljasõidu-tee vahele nii „geniaalselt" et okupeerib kahe suure- või kolme väikeauto ruumi. Oleks ta ainult mõne meetri edasi, või sama palju tagasi sõitnud, oleks ruumi jätkunud ka kaas-kogudusetöölise-sõbrale. Sama maksab ka parkimise kohta Eesti Maja õues. Seal võib piduõhtutel kirumas kuulda ka kõige ülimas pidutujus olejaid. Võibolla peame tuntud saksa filosoofi tarkust veidi teisel kujul meeles pidama s.o. „Pargi oma auto alati nii, nagu sa näeks, et teine teeks seda sinu asemel samas kohas."

Ford of Canada Ltd. poolt oktoobris alustatud roostekahjude all kannatanud ärisõprade kompenseerimise üritus lõppes 31. detsembril 1976. Pakutud soodustusi kasutasid ainult 8907 isikut, üks igast sajast 1970 kuni 1974. ehitatud Fordi omanikust ja enamus neist leppis $300.— sularaha kupongiga, milline kasutatav uue Fordi ostmisel.

Rootsis inflatsioon ligi 10%

STOKHOLM — Detsembri jooksul tõusid tarbijahinnad Rootsis 0,3%. Sellega on kogu 1976 aasta jooksul tarbijahinnad tõusnud 9,4%. 1975. aastal oli hinnatõus napilt 10%.

Igapäevase elu kaubad on tõusnud keskmiselt 9,8%. Sellest on 1,3% läinud kompensatsiooniks põllupidajatele ja 2,1% tõstetud vahekaubanduse kuludeks.

Kaheksast riigist, kellega Rootsil on kõige suurem väliskaubanduslik läbikäimine, on tarbijahinnad kõige enam tõusnud Inglismaal (15,0%) ja Taanis (12,8%), kõige vähem Lääne-Saksamaal (3,7%). Keskmine hinnatõus Euroopa OECD riikides oli 11%.

Detsembris tõusid igapäevastest kaupadest muuhulgas sügavkülmutatud ja konserveeritud ainete hinnad, kallimaks muutusid ka shokolaad, maiustused ja pehme paber. Muus osas on hinnad tõusnud ajalehtedel ja ajakirjadel, viimaste osas eriti provintsiajakirjanduse puhul. (EPL)

Paavst ei luba naispreestreid

Usuasjade liberaliseerijatele oli suureks tagasilöögiks paavsti otsus, et Katoliku kirik ei saa lubada naispreestreid ja vaimulikke. See toimus just ajal, kus käivad kibe-kiired läbirääkimised Vatikani ja Anglikani kirikute ning teiste kirikutega, et need ristiusulised kõik tunnistaks Rooma katoliku kiriku pead, paavsti kõigi ristiusuliste kõrgema juhina. Seni peeti Roomas neid teisi ketseriteks.

Quebeci peaminister kõneles New Yorgis

Quebeci provintsi peaminister Rene Levesque viibis möödunud nädalal New Yorgis, kus ta pidas USA rahamagnaatidele kõne, milles ta püüdis väita, et peatselt täieliku iseseisvuse saab Quebec on soodsaks paigaks võõrkapitali investeerimisel, kuigi see uus riik ei ole kapitalistlik, vaid on demokraatlikkude sotsialistide ühiskond.

Ta rõhutas, et Quebec vajab vähemalt 10-me miljardi väliskapitali, et oma tööstust ülesehitada. R. Levesque meenutas, et omal ajal Ameerika mandrile Euroopast väljarännanuist on ainult prantslased jäänud ilma iseseisvusest, kuna hispaanlastel ja portugaallastel on omakeelsed riigid Ameerikas.

Peaminister P. E. Trudeau mõistis T.V.-is hukka separatismi ja R. Levèque aktsiooni USA-s.

Lõhkepommid Londoni tänaval

Londonis, Oxfordi tänaval olevas müügikeskuses lõhkes tosin lõhkepomme ilma inimohvriteta. Purunes rohkesti aknaruute ja tekkis tulekahjusid. Pommid olid asetatud äri uste taha ja ka kauplustesse. Üks mees vangistati küsitlemiseks. Arvatakse, et mängus on Iiri nn. vabastamisearmee, IRA agitaatorid.

Rahutused Hispaanias

Hispaanias toimusid viimasel nädalal rahutused. Ametiühingud kuulutasid välja streigi, sest kommunistlike tööliste advokaadi kontorit ründasid püstolkuulipildujatega varustatud isikud. 5 punast advokaati sai surma ja 6 isikut haavata. Streigi tõttu suleti tööstusi, liiklusvahendid ei töötanud, haiglad ei opereerinud ja valitsusasutistes puudusid paljud ametnikud. Streiki peeti ulatuslikumaks ja suuremaid rahvahulki haaravamaks sündmuseks peale F. Franco surma. Hispaanias pandi kehtima F. Franco erakorraline sõjaseadus korra loomiseks.

Uus rektor Tallinnas

Tallinna polütehniline instituut, endise nimega Tallinna tehnikaülikool, on saanud omale uue rektori tehnoloogia doktori Boris Tamme näol.

Uus rektor sündis 1930 Tallinnas, lõpetas sama instituudi 1954 elektrijaamade, -võrkude ja -süsteemide alal. Pärast seda õppis Moskvas Vene teaduste akadeemia automaatika ja telemehaanika instituudis.

1960 määrati ta tööle Eesti teaduste akadeemia küberneetika instituuti, olles 1969 alates selle direktor. Samal aastal saavutas ta doktorikraadi. Teda nimetatakse akadeemikuks. Missugune on tema parteiline staazh, seda ei märgita. Ka ei märgita, miks eelmine rektor lahkuma pidi, (EPL)

Andrei Sahharov ohus

Vene vastupanuliikumise juhi Andrei Sahharovi julgeolek on ohus. Neli tema mõttekaaslast saatsid apelli Rooma paavstile, USA president J. Carterile ja kõigile Euroopa riigijuhtidele jt. ning palusid, et Andrei Sahharov saaks võetud rahvusvahelise kaitse alla, kuna tema elu ähvardab KGB.

Nõudeprotsess printsessi süütuse pärast

Monako vürstiriigi juht prints Rainer algas hiljuti omapärast nõudeprotsessi 25-e aastase Brasiilia miljonärist elumehe Francisco Carpa vastu, kes kirjutas avalikult, et tal oli lähem vahekord printsess Carolinega ja printsess ei ole enam neitsi. Printsess Caroline on 20-ne aastane ja Rainer nõuab Brasiilia kohtus oma tütre auhaavamise pärast 4 miljonit dollarit ja lubas, juhul kui ta kohtuprotsessi võidab, selle summa annetada Brasiilia vaeslaste heaks. Üks 60-ne aastane Brasiilia mõisnik esitas F. Carpale daami auhaavamise pärast väljakutse kahevõitluseks tingimustel, et üks kahevõitluse partneritest peab surema. F. Carpa ei võtnud väljakutset vastu. Printsess Caroline on USA filmistaari Grace Kelly ja prints Raineri tütar.

ARMAST ABIKAASAT, ISA, POEGA JA VENDA

SULEV MOKS'I

sünd. 20. dets. 1923 Viljandimaal
surn. 30. jaan. 1977 Torontos

leinavad sügavas kurbuses

abikaasa ORVI
pojad JOHAN ja ALLAN
EMA, VEND ja ÕED Kodumaal

ARMAST SÕPRA

SULEV MOKS'I

mälestavad sügavas leinas

HEINO TÕIGAST abikaasaga
VAIKI REIMAN

RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUNUD SÕPRA

SULEV MOKS'I

mälestavad leinas

OLEV HÄRM perekonnaga
ENDEL KÄRMAS perekonnaga
JUHAN KÖHLER perekonnaga
ÜLO LEPIK perekonnaga
ANTI SAAR perekonnaga
ROMIL VALGEMÄE perekonnaga
VELLO VARANGU perekonnaga
ALDO LÄTTEMÄE abikaasaga
VALDEK OJASSON abikaasaga
JOHANNES VIHMA abikaasaga
ENDEL KOOL
ENDEL TORIM

ARMAST KLASSIVENDA

SULEV MOKS'I

mälestab

VILJANDI MAAKONNA GÜMNAASIUMI XXII lend

ARMAST

SULEV MOKS'I

mälestavad leinas

OLGA MAIS
KALJO ANJA
AINO ja ENDEL OTT
LYA ja ELMAR ILVES perekonnaga

ARMAST SÕPRA

SULEV'IT

mälestavad kurbuses

ENDEL, HELGI ja MAMMI

PUHKA RAHUS ARMAS

SULEV MOKS

mälestavad

VIRVE ja ILMAR JÕGI perekonnaga
HELLE-MAI JÕGI

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS ühes Issanda surma mälestamisega. Teenib jutl. E. Saraoja. Laulab segakoor.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Laupäeval, 5. veebruaril kell 7 õ. PIIBLITUND. Kõneleb jutl. H. Söderholm.

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Lauluettekanded, jutlustab H. Rüdmik. Issanda surma mälestamine.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUSED

iga pühapäeva hommikul kella 9.30 —10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema 6. veebr.: „Armastus ei hävi ilmaski!"

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 3K6
Tel. 532-2623, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 6. veebruaril JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul. Teenib koguduse õpetaja. Jumalateenistusele järgneb koguduse täiskogu koosolek. Ingliskeelne jumalateenistus kell 1 päeval.

Pühapäeval, 13. veebruaril KONTSERT-JUMALATEENISTUS kell 4 p.l. Laulab noortekoor Esto-Atlantis New Yorgist, juhatab M. Duesberg-Roos.

Koguduse õpetaja on puhkusel 22. jaan.—5. veebr. Hooldaja õpetaja Udo Petersoo, tel. 625-5930.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
RR 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor hr. G. Raag'i juhatusel. Laululehed.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 6. veebruaril kell 11 hommikul.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leericelsed.

KÜÜNLAVALGE JUMALATEENISTUS 6. veebruaril kell 6 õhtul. Jutlustab kand. Walter Johanson. Esinevad leerinoored.

JUMALATEENISTUS 13. veebruaril kell 11 hommikul.

MUSICA DIVINA kontsert L. Avessoni juhatusel 13. veebruaril kell 4 p.l. kirikus. Harpsikordil T. Mitt.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391
Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 10.15 hom. PÜHAPÄEVAKOOL.

Kell 11 JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid „Esimene Käsk". Naistrio. Issanda surma mälestamine.

Kell 6 õ. SEGAKOORI VAIMULIK SOOVIKONTSERT. Solist K. Raid tshellol.

Eesti arst valvekorras

5. ja 6. veebruaril
dr. Pahapill 921-7777
12. ja 13. veebruaril
dr. Leesment 481-6834
19. ja 20. veebruaril
dr. Peters 766-7611
26. ja 27. veebruaril
dr. Sauks 461-0912

VEOD

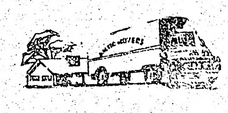

Veod Metro piirides

BALTIC MOVERS

30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS

J. KRULL

Tel. 493-1485, helistada õhtul.

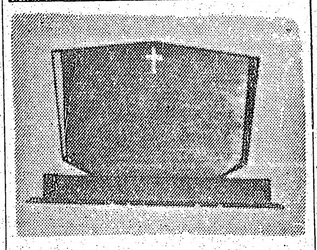

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave, Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS, samal ajal pühapäevakool. Järgneb Naisringi aastapeakoosolek.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti 6—7.30 kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
212 Dinnick Cr.
Tel.: 489-0562
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ☻ 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Müügil mitmesuguseid
★ *EHTEASJU,*
★ *Skandinaavia KINKEESEMEID,*
★ *HELIPLAATE,*
★ *RAAMATUID j.m.*
„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6
(Eesti Majas). Tel. 466-0951

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus	858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
Taara Saun	26 Ladysmith Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

ARMAST ISA

ALEKSANDER VAHER'IT

sünd. 2. veebruaril 1885 Ihasalus
surn. 12. jaanuaril 1977 Ihasalus

mälestavad leinas

poeg KARL VAHER Torontos
TÜTRED Kodumaal

Armast sõpra

SULEV MOKS'I

mälestavad leinas

AINO ja MART PEDEL perekonnaga

Südamlik kaastunne Orvile, Johanile ja Allanile
abikaasa ja isa

SULEV MOKS'I

kaotuse puhul

mälestavad

HEINO ja MALL lastega
IDA SARAPUU

Ootamatu surma läbi lahkus Michigan'i Eesti Vabadusvõitlejate Ühingu esimees
ksv!

RUTAR MÄGI

surnud 28. jaan. 1977 Detroidis

mälestavad leinas

HAMILTONI EESTI VÕITLEJATE ÜHING
TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING

Armast sõpra

ARNOLD RANDMETS'A

mälestavad kurbuses

KARL MARTIN abikaasaga

Armast sugulast

ENNO PRUULI'T

sünd. 22. juulil 1935 Tartus
surn. 30. jaanuaril 1977 Buffalos

mälestame leinas

HELMI KAREDA
HELENE URM perekonnaga
HUGO URM abikaasaga

KUHU MINNA?

☆ Neljap., 3. veebr. adv. Ants Kersoni loeng „Päranduse ja testamendi küsimused" Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

☆ Laup., 5. veebr. saarlaste „küünlapäev" algusega kl. 6.30 õ. Eesti Majas.

☆ Pühap., 6. veebr. EKN kõnekoosolek algusega kl. 4 p.l. Eesti Majas.

☆ Neljap., 10. veebr. dr. Jüri Daniel'i loeng „Mida teha vaba ajaga" Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

☆ Laup., 12. veebr. Soomepoiste Klubi pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

☆ Laup., 12. veebr. Noortekooride laulupäev algusega kl. 7 õ. St. Lawrence Centre Town Hall'is.

☆ Pühap., 13. veebr. Musica Divina ja Musica Viva kontsert Peetri kirikus algusega kl. 4 p.l.

☆ Pühap., 13. vebr. kl. 12—8 õ. Eesti Kunstide Keskuse Päev Tartu College'is.

☆ Pühap., 13. veebr. Kontsertjumalateenistus Vana-Andrese kirikus algusega kl. 4 p.l.

☆ Reedel, 18. veebr., Eesti Rahvusteater Kanadas esitusel Gert Helbemäe näidend „Üleliigne inimene" Seneca College'i teatris (1750 Finch Ave. East) algusega kl. 8 õ.

☆ Pühap., 27. veebruaril E. V. 59. aastapäeva kontsert-aktus algusega kl. 4 p. Toronto ülikooli aulas.

☆ Kuni 28. veebr. Kunstinäitus — Valik graafikat Richview Public Library, 1806 Islington Ave.

Piiskop Raudsepp saab ametiornaadi

EELK konsistoorium tegi koguduste ettepaneku, et äsjavalitud uus piiskop Karl Raudsepp võiks kanda piiskoplikku ornaati samuti nagu peapiiskopki.

Toimetusele saadetud kirjandus

WARRAK nr. 1 (1977). Kirjutiste autorid: H. Riga, Valt Tuusa, H. Kuusik, John Farwick, A. Pilvet, O. Laamann, M. Kirik, Fred Kraav, L. Koobas j.t.

Uus õpetaja Buenos Aires'es

Peale paar aastat kestnud vaheaega, on Buenos Airese E.E.L.K. Reformatsiooni kogudusel jälle ordineeritud eestlasest vaimulik. 19. detsembril ordineeriti kohaliku argentiina luteriusu kiriku presidendi poolt Ingo Tiit Jaagu luteriusu õpetajaks. Värske pastor on valitud Buenos Airese eesti ning ühe argentiina koguduse õpetajaks, ning on määratud ka E.E.L.K. Sao Paulo (Brasiilias) koguduse hooldaja-õpetajaks.

Õpetaja Jaago on sündinud 1945 Taanis ning saanud oma hariduse täielikult Argentiinas. On olnud noorena tegev skautluses ning eesti üliõpilaskonnas. Abielus Vivina Rannistega ning neil on üks poeg. Akadeemiliselt kuulub Eesti Üliõpilaste Seltsi.

Õpetaja Vankerile EELK hõberist

Õpetaja Peeter Vanker, kes üle üheksa aasta on teeninud Good Shepperd luteriusu kogudust Torontos, asub 1. veebruaril uuele ametikohale Montreali. Torontost lahkumise puhul jutlustas ta Toronto Jaakobi koguduses. Paljud tema sõpradest olid tulnud teda jumalaga jätma. Jumalateenistusel anti üle õpetaja Vankerile Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kiriku ametirist, kingitud tema sõprade ja ametivendade poolt Torontos, Kitcheneris, Hamiltonis, Sudburys, Simcoe järve ääres ja mujal. Jumalateenistusel teenisid veel õp. James Bindernagel ja Tõnis Nõmmik, ning laulsid Talvi, Leena ja Tiina Norheimid.

Jumalateenistusele järgnes koosviibimine kohvilauas Jakobi koguduse naisringi korraldusel, kus kirikulistel oli võimalus õpetaja Vankeri ja tema perega vestelda. Sõna võtsid Jakobi koguduse esimees E. Jukk, pastor S. Otto, õp. Vanker ja õp. Nõmmik. Avaldati lootust, et õp. Vanker tulevikus teenib ka eesti kogudusi, kui selleks peaks vajadus tekkima.

Tshehhi vabadusnõudjate tagakiusamine

300 tshehhi tuntud avalikuelu tegelast publitseerisid „Charter 77", millele kirjutasid pooldajatena alla tuhanded tuntud tshehhi rahvuslased. Selles nõuti Helsingi kokkuleppe ja Tshehhi põhiseadusega selgesõnaliselt deklareeritud isikuvabaduse ja inimõiguse põhimõtete ausat täitmist.

Varsti algas „Charter 77" koostajate ja allakirjutajate vangistamine, ülekuulamine ja kimbutamine Tshehhi KGB poolt. Teiste hulgas vangistati Vaclav Haveli, F. Pavlitsek, O. Ornesti ja J. Lederer. Käib stalinaegsete meetodite järgi üleriigiline mustamiskampaania asjaosaliste vastu. Neid nimetatakse kriminaalseks elemendiks, ühiskonna põhjakihiks, kommunistliku korra õõnestajaiks ja USA kapitalistise sabarakkudeks ja spioonideks. Kuid nende eest on avalikult väljaastunud ka mitmed Lääne-Euroopa kommunistlikud parteid, kes nõuavad tagakiusamise lõpetamist. Väljaastunute hulgas on Itaalia, Prantsuse, Briti, Belgia jt. kommunistlikke parteisid.

Nõutakse Tshehhi vastu vastuabinõude tarvitusele võtmist ja nüüd on tshehhi kommunistlik valitsus pakkunud paljudele „Charter 77" tegelastele välispassi, nende hulgas endisele välisministrile Juri Hajekile, endisele kommunistliku partei juhtivale tegelasele Z. Mlynarile, P. Kohoutile ja F. Kriegerile. Viimased on aga keeldunud oma kodumaalt lahkumast ja on teatanud, et neid võib välja saata vaid kanderaamil kantuna. **Austria on pakkunud neile poliitilist varjupaika.**

„COMMUNICATIONS CANADA" ANNAB RAADIOLITSENTSE

ALYN EDWARDS
Canadian Scene'i lääne-korrespondent

Kanadas võib igaüks kasutada õhuruumi raadio saateaparaadiga opereerimiseks kui ta hangib endale vastava litsentsi.

Kõige tavalisemad litsentsid, milliseid on ka kõige lihtsam hankida, annab Kanadas välja General Radio Service ja Ühendriikides Citizens Band Radio. Selline sidepidamise moodus, kus kasutatakse aparaate, mis maksavad 100-st dollarist kuni 250 dollarini, on põhjustanud vastavate litsentside arvu pideva suurenemise. Ainuüksi Vancouveri piirkonnas on GRS litsentside arv hüpanud nelja aasta jooksul 14.000-lt 40.000-le.

Communications Canada'l on oma bürood kõigis suuremates linnades ning sealt võivad ka maandunud immigrandid hankida endile GRS litsentsid. Sooviavalduse esitaja peab olema vähemalt 16 aastat vana. Inglise keele oskusealal ei ole nõudmisi kuigi Kanadas on tavaliselt sidepidamise keelteks inglise ja prantsuse keeled. Litsents maksab $13.50 ning selle kehtivus on kolm aastat.

Citizens Band'i ja GRS raadiotelefone võib kasutada autos, paadis ja kodus — kõikjal, kus on vajalik teiste inimestega sidet pidada. Litsentsi omanik võib raadiotelefoni teel kõneleda iga teise litsentsi omanikuga. Kõnede ulatus on piiratud 50 miilile, olenedes maastikust. Vancouveri rannavetes kasutavad paljud paadiomanikud raadiotelefoni side pidamiseks Victorias asuva Federal Air and Sea rescue Co-ordination Centre'iga, kusjuures kasutatakse selleks otstarbeks ettenähtud erikanalit. Paljud automanikud kasutavad raadiotelefone autodes, mis võimaldab neil kontakti pidada teiste sõitjatega, kas kõneleda tee olukorrast ja võimalikest õnnetustest või lihtsalt ajada juttu mõnel aktuaalsel teemal, et aega kiiremini mööda saata.

Lisaks eeltoodud litsentsidele on võimalik hankida Amateur Radio litsentsi. Nõuded kodakondsuse alal on siin samad mis GRS-i litsentsi juures, kuid sellele lisaks peavad sooviavalduste esitajad läbi tegema nelja tunnilise eksami, mille kestel kontrollitakse nende teadmisi Morse koodi ja raadio teooria aladel. Loa taotlemisel ei ole ettenähtud eluaastate alammäära ning luba maksab 13 dollarit aastas. See litsents võimaldab operaatoril kõneleda iga teise amatöör operaatoriga kogu maailma ulatuses.

Kuna litsentside arv suureneb pidevalt ning üha suuremal arvul operaatoreid kasutab General Radio Service'i tavalisi kanaleid, eriti Vancouveris, Torontos ja Montrealis, siis kavatseb Communications Canada suurendada alates 1. aprilist GRS-i kanalite arvu praeguselt 23-lt 40-le.

☺ Valitsuse korraldusel on Rootsis läbi viidud tõlgiasjanduse üleriigiline ühtlustamine, kusjuures kõik tõlgid on üle viidud Kommerts-kõlleegiumi otsealluvusse.

Eesti-rootsi ja rootsi-eesti keele osas on ainsana määratud ametlikuks tõlgiks (auktoriserad translator) jur. kand. Heino Riomar, kelle asukoht on Mölndalis, Akterstävsgatan 5. Tema tegevuspiirkond on üleriigiline.

☺ **Austaraalia keskvalitsus nimetas ametisse 15-liikmelise naiste heaoluküsimuste nõukogu. Selle üheks liikmeks kutsuti eestlanna Lia Looveer Sydneyst, kes on ainus liige, kelle sünnikohaks ei ole Austraalia.**

Lia Looveer on aktiivselt tegev Balti Komitees ja Ikestatud Rahvaste Nõukogus. Ta on varem nimetatud NSW osariigi valitsuse nõuandva kogu liige etnilistes ja immigratsiooni küsimustes.

☺ **Linda Otsman, raamatukogunduse magister ja end. New Yorgi linnaraamatukogu osakonnajuhataja, teostas reisi Indiasse. Viktor Nigol, insener ühes New Jersey rahvusvahelises kompaniis, viibis ametiülesannetes Inglismaal Londonis.**

☺ **Heikki Leesment junior, õigusteadlane New Jerseys USA-s, veetis pühad koos oma abikaasa Mariga, n-na Kiiman, Rootsis abikaasa vanemate juures Stokholmis.**

☺ **Heiti Martveli, insener USA armee juures Saksamaal Frankfurti läheduses, viibis ametiülesandeis USA-s.**

☺ **Anatol Rebane, end. E. V. sõjaväe lendurleitnant, kes viibis pikemaaegsel matkal, külastades ka vanu sõpru Rootsis, Kanades, USA-s jne., jõudis aastavahetusel tagasi oma koju Los Angelesse.**

KAI KÄÄRID

MAALID MÜÜGIL suures valikus.

Helistage ette 225-5595.

390 Princess Ave., Willowdale

NALJAD

Hull annab talitajale püksinööbi ja käratab:

„Too mulle kaks potti õlut!"

„Siin on su õlu," vastab talitaja ning annab hullule kaks tohlakat vastu kõrvu.

Pool tundi hiljem annab hull talitajale kaks mehist täit vastu silmnägu.

„Mida see tähendab?" pahandab talitaja.

„Ma tõin tühjad pudelit tagasi."

☆

Aednik on hädas lillevarastega. Ta riputas aiaväravale käärid sildiga: „Palun lillede varastamisel käärisid kasutada."

„Järgmisel hommikul oli sildile kritseldatud: „Palutakse käärid enne teritada."

☆

Texase õlikuningas tahab tütarlapse ees imponeerida. Ta ütleb:

„Sain praegu teate, et mu 20 meetri pikkune jahtlaev läks põhja."

„Väga suur teie jahtlaev just polnud," vastab näitsik ükskõikselt.

„Seda nüüd küll, aga unustasin ütlemata, et ta hukkus mu villa supelbasseinis."

☆

Advokaat proua Kutsikale:

„Teie mees nõuab lahutust. Teie ei passi üksteisega kokku."

„Mu vanamees on idioot. Meie passime oivaliselt kokku."

Siit ja sealt

Originaalses hebreakeelses Piiblis ei ole kusagil juttu Punasest Merest. Iisraeli rahvas läbistas „Pilliroo Mere" (Sea of Reeds).

☆

Ühendriiges on seni chitatud 42.000 miili magistraal teid. Rooma impeeriumis oli neid 53.000 miili, ühendades impeeriumi osi Aasiast kuni Shotimaani.

★

Jaapani laudues seisab 91 miljoni dollari väärtuses kaupasid, mis tellitud Kuuba poolt kuid valuuta puudusel ei saa seda välja osta.

★

Kasutamist leiab vähem kui 1/4000 päikese energiast, mis maakerale langeb. Ülejäänud osa aihtub maailmaruumis.

☆

Esimese auru-turbiini ehitas üks aleksanderlane Egiptuses 120 aastat e.Kr. Kasutama hakati seda 1800 aastat hiljem.

☆

Ainukene ameeriklane, kelle matusel lasti 21 aupauku suurtükkidest (austus ainult kuningatele ja presidentidele) Prantsusmaal oli Josephine Baker, maailmakuulus must tantsijanna.

KASULIK TEADA

Tollivaba-äri Amsterdamis

Üks valikurikkamaid tollivaba-äri Euroopas asub Amsterdami lennuväljal. Ühe viimase hinnakirja järgi maksavad seal: shotiviski (32 untsi) — USA $4.20, bourbonviski alates $5.70, Prantsuse konjak (32 u) alates $8.35, (Hennessy Napolion Bras d'Or $24.15), Hollandi dikööri (32 u.) $3.15, Inglise ja USA sigaretid $3.90. Parfüümid: Chanel nr. 5 ja 19 (½ untsi) $13.20, Dior-Diorella $17.55 ja veel 20 erisorti, 29 tüüpi fotokaameraid, helilindistajaid, kinkeesemeid jne.

Reisijail, kes kavatsevad lennata Amsterdami kaudu, on võimalus tutvuneda hindadega tellides 88 leheküljeline kataloog aadressil: P.O. Box 7501, Schiphol Airport, Holland.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 402 — 483-6308
725 Don Mills Rd. — 429-4944
Don Mills, Ontario

ESTO CHRISTIAN TOURS
odavahinnaline eestlaste grupireis
Lõuna-Ameerikasse 16–30. märts.
Kiirustage, veel on võimalik registreerida
Rev. K. Raid, Box 56, Stn. "J", Toronto, Ontario M4J 4X8
tel. (416) 961-8391

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St., (Bloor'i lähedal) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884
KÕIGE ESIMENE JA VANEM BALTI LILLEÄRI TORONTOS.
Lilled kõikideks sündmusteks. Kohaleviimine Metro ulatuses.
Äris müügil kunstipärased käsitööd: ehted, keraamika, nahk- ja kootud esemed, puutaldrikud, küünlajalad ja laualambid.

Saadaval —
pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib.
Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused.
Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale.
Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. Suitsukalkunid tellimise peale.
HILLSIDE BAKERY
SOOME PAGAR.
2851 LAWRENCE AVE., E. (Brimley). — Tel. 261-2238

JAANUARI VÄLJAMÜÜK
Tulge ja tutvuge meile hiljuti Skandinaaviast saabunud mööbli ja teiste kaubaartiklitega, näit.
MAGAMISTOAD, alates $399.50, SOFA grupeeringud, alates $339.50, SÖÖGITOAD, KIRJUTUSLAUAD, LAUAD, VAIBAD, LAMBID j.n.e.
house of denmark
1942 Avenue Rd. Tel. 787-5767
(HWY 401 2 bl. lõunasse)
Äri avatud — esmaspäevast kuni reedeni kl. 10—9 õ. ja laupäeval kl. 10 kuni 6 õ.